

Ekspertu kopīgais atzinums studiju programmas licencēšanai

PIRMĀ CIKLA (AKADĒMISKĀ BAKALAURA) STUDIJU
PROGRAMMA

“Valodas, saziņa un kultūrvide”

Ventspils Augstskola

Eksperti rekomendē **licencēt** studiju programmu.

Eksperti:

1. Eksperts: Mg.paed., **Ingūna Romanova**
2. Latvijas Darba devēju konfederācijas deleģētais eksperte: Mg.paed., **Evija Papule**
3. Latvijas Studentu apvienības deleģētais eksperts: **Rihards Irbe**

Datums: 12.06.2026.

Satura rādītājs

I.	Studiju programmas atbilstība studiju virzienam	6
II.	Resursi un nodrošinājums.....	11
III.	Studiju saturs un īstenošanas mehānisms	15
IV.	Mācībspēki.....	22
V.	Studiju programmas atbilstība normatīvo aktu prasībām	25
VI.	Novērtējums	31
VII.	Rekomendācijas	35
VIII.	Prasību vērtējumu kopsavilkums	37

Izmantotie saīsinājumi:

AIC - Akadēmiskās informācijas centrs

ES - Eiropas Savienība

EK - Eiropas Komisija

IKVD - Izglītības kvalitātes valsts dienests

IT - Informācijas tehnoloģijas

LU - Latvijas Universitāte

MI - mākslīgais intelekts

SP - Studiju programma

SKK - Studiju kvalitātes komisija

SPR - Studiju programmas raksturojums

SPSR - Studiju programmas sasniedzamie rezultāti

TSF - Tulkošanas studiju fakultāte

VeA - Ventspils Augstskola

Informācija par ekspertiem

	Vārds	Uzvārds	Grāds/ profesionālā kvalifikācija	Darba vietas nosaukums
Akadēmiskās vides pārstāvis	INGŪNA	ROMANOVA	Mg.paed.	Latvijas Nacionālā aizsardzības akadēmija
Latvijas Darba devēju konfederācijas deleģētais eksperts	EVIJA	PAPULE	Mg.paed.	Rīgas 13. vidusskola
Latvijas Studentu apvienības deleģētais eksperts/-e	RIHARDS	IRBE		Rīgas Stradiņa universitāte

Vizīte uz augstskolu/ koledžu	19.05.2026.
Ekspertu kopīgais atzinums sniegts, pamatojoties uz vizītes laikā veiktajiem novērojumiem un šādiem avotiem:	1. Ventspils Augstskolas 06.02.2026. iesniegums Nr. 1-10.1/36 studiju programmas raksturojums (SPR) un tā pielikumi; 2. Augstskolu likums https://likumi.lv/ta/id/37967-augstskolu-likums (AL); 3. Vides aizsardzības likums https://likumi.lv/ta/id/147917-vides-aizsardzibas-likums (VAL); 4. Ministru kabineta 13.06.2017 noteikumi Nr. 322 “Noteikumi par Latvijas izglītības klasifikāciju” https://likumi.lv/ta/id/291524-noteikumi-par-latvijas-izglitibas-klasifikaciju (MK noteikumi Nr. 322); 5. Ministru kabineta 05.12.2017 noteikumi Nr. 716 “Minimālās prasības obligātā civilās aizsardzības kursa saturam un nodarbināto civilās aizsardzības apmācības saturam” https://likumi.lv/ta/id/295896-minimalas-prasibas-obligata-civilas-aizsardzibas-kursa-saturam-un-nodarbinato-civilas-aizsardzibas-apmacibas-saturam (MK noteikumi Nr. 716); 6. Ministru kabineta 23.01.2007 noteikumi Nr. 70 “Studiju līgumā obligāti ietveramie noteikumi” https://likumi.lv/ta/id/152072-studiju-liguma-obligati-ietveramie-noteikumi (MK noteikumi Nr. 70); 7. Ministru kabineta 16.04.2013 noteikumi Nr. 202 “Kārtība, kādā izsniedz valsts atzītus augstāko izglītību apliecinājošus dokumentus” https://likumi.lv/ta/id/256157-kartiba-kada-izsniedz-valsts-atzitus-augstako-izglitiba-apliecinajos-dokumentus (MK noteikumi Nr. 202); 8. Ministru kabineta 11.12.2018 noteikumi Nr. 795 “Studiju programmu licencēšanas noteikumi” https://likumi.lv/ta/id/303957-studiju-programmu-licencesanas-noteikumi (MK noteikumi Nr. 795);

	9. Ministru kabineta 12.05.2014. noteikumi Nr. 240 “Noteikumi par valsts akadēmiskās izglītības standartu” https://likumi.lv/ta/id/266187-noteikumi-par-valsts-akademiskas-izglitibas-standartu (MK noteikumi Nr. 240); 10. Intervijas novērtēšanas vizītes laikā.
--	---

Informācija par studiju programmu

1.	Augstskolas/ koledžas nosaukums	Ventspils Augstskola
2.	Studiju programmai atbilstošā studiju virziena nosaukums	Valodu un kultūras studijas, dzimtās valodas studijas un valodu programmas
3.	Citas studiju programmas studiju virzienā	Pirmā cikla (profesionālā bakalaura) studiju programma “Starpkultūru komunikācija”, otrā cikla (profesionālā maģistra) studiju programma “Stratēģiskā starpkultūru komunikācija” (abas akreditētas līdz 24.10.2026. un netiek virzītas atkārtotai akreditēšanai) un kopīga trešā cikla (doktora) studiju programma “Valodu un literatūras studijas” (akreditēta līdz 24.10.2026. un 28.11.2025. iesniegta atkārtotai akreditēšanai)
4.	Studiju programmas nosaukums (iekavās norādīt nosaukumu angļu valodā)	Pirmā cikla (akadēmiskā bakalaura) studiju programma “Valodas, saziņa un kultūrvide” (First-cycle (academic bachelor’s) study programme Languages, Communication and Cultural Environment)
4.1.	Studiju programmas apakšprogrammas nosaukums (ja piemērojams)	-
5.	Studiju programmas/ apakšprogrammas kods saskaņā ar Latvijas izglītības klasifikāciju	43237 (Valodu studijas)
5.1.	Latvijas kvalifikāciju ietvarstruktūras (LKI)/ Eiropas kvalifikāciju ietvarstruktūras (EKI) līmenis	6. līmenis
6.	Studiju programmas/ apakšprogrammas īstenošanas valoda	Latviešu
7.	Studiju programmas/ apakšprogrammas apjoms, ilgums, īstenošanas veids un forma (arī tālmācība)	3 gadi, 180 KP Pilna laika klātie
8.	Uzņemšanas prasības, tajā skaitā, katrā apakšprogrammā (ja piemērojams)	Vidējā izglītība (CE latviešu valodā, angļu valodā un matemātikā)
9.	Studiju programmas īstenošanas adrese, norādot, vai studiju	Inženieru iela 101, Ventspils, LV-3601

	programmu īsteno augstskola, augstskolas filiāle, koledža vai koledžas filiāle	
10.	Iegūstamais grāds vai profesionālā kvalifikācija vai iegūstamais grāds un profesionālā kvalifikācija (kods saskaņā ar Latvijas izglītības klasifikāciju), tajā skaitā, katrā apakšprogrammā (ja piemērojams)	Bakalaura grāds valodās, saziņā un kultūrvidē

I. Studiju programmas atbilstība studiju virzienam

Prasība [1]: Studiju programma atbilst studiju virzienam, kurā to plānots iekļaut.

1. Studiju programmas un apakšprogrammu (ja piemērojams) izveide ir pamatota un atbilst augstskolas/ koledžas stratēģijai, studiju programmas un apakšprogrammu (ja piemērojams) mērķis, uzdevumi un plānotie studiju rezultāti ir sasniedzami, savstarpēji saistīti un atbilst attiecīgajam LKI/EKI līmenim. Studiju programmas izstrādes procesā tika iesaistīti ārējie eksperti, mācībspēki, studējošie, darba devēji u.c.

Pirmā cikla studiju programmas “Valodas, saziņa un kultūrvide” (raksturojumā norādītais izglītības klasifikācijas kods - 43237) izveide ir pamatota, balstoties uz šādiem, gan SPR, gan vizītes laikā iegūtiem un apstiprinātiem apsvērumiem: pirmkārt, kā nozīmīgākais apsvērums tiek minēts izmaiņas darba tirgū (jauni pakalpojumi un vajadzības, tajā skaitā mākslīgā intelekta risinājumu, tostarp lielo valodas modeļu straujā attīstība mainījusi tulkošanas nozari, tirgu un sabiedrības izpratni par tulkošanu kā valodu pakalpojumu), ko uzsver arī darba devēji, ka izveidojusies nepieciešamība pēc vispārīgi un daudzpusīgi izglītotiem speciālistiem, kas zina svešvalodas, spēj veiksmīgi komunicēt dažādās vidēs, kā arī pielieto mākslīgā intelekta rīkus tekstu veidošanā. Otrkārt, kā liecina vizītē iegūtā informācija no augstskolas un studiju programmas vadības, izmaiņas studiju programmās “Tulkošana un valodu tehnoloģija”, “Starpkultūru komunikācija” nav veiktas ilgu gadu laikā, lai pielāgotos jaunākajām tendencēm darba vidē, pieņemts lēmums par akadēmiskās studiju programmas izveidi. Treškārt, kā iemesls tiek minēts arī nespēja izpildīt SKK rekomendācijas (SPR, 3.lpp.). Tādējādi TSF Studiju programmu padome secinājusi, ka nepieciešama strukturāla pieeja studiju piedāvājuma pilnveidei. Studiju programmas izveide atbilst **VeA Studiju attīstības plānam 2021.-2027. gadam**, tostarp mērķim modernizēt studijas.

Studiju programmas nosaukums “Valodas, saziņa un kultūrvide” atbilst studiju virzienam “Valodu un kultūras studijas, dzimtās valodas studijas un valodu programmas”. Tā radīšanā tika iesaistīti TSF studenti kuri aizpildīja anketu “Par vienotas bakalaura studiju programmas nosaukumu” un tika saņemta 71 atbilde ar dažādiem ieteikumiem par programmas nosaukumu (Skat.raksturojumu, 7.-8.lpp.). Diskusiju rezultātā tika pieņemts lēmums par nosaukumu “Valodas, saziņa un kultūrvide”, kas “[...] pasaka vairāk nekā tikai “valodas”, kā arī būtu ne tikai jauniešiem patīkamāks būtu nosaukums, kuru iespējams ātri un īsi izrunāt, bet arī tāds, kas sniegtu “statusu”, kas ļautu studentiem būt lepniem par savu izvēli” (SPR, 8.lpp.).

Studiju programmas izveide saskan ar VeA Stratēģijā 2021.-2027. minētajiem uzdevumiem

studiju jomā, piemēram, *“Piedāvāt mūsdienīgas, darba tirgus vajadzībās balstītas studiju programmas visos augstākās izglītības ciklos”, “Sagatavot prasmīgus nozares speciālistus”* (“Ventspils augstskolas stratēģija 2021.-2027.gadam”, 25.-26.lpp.). SP “Valodas, saziņa un kultūrvidē” atbilst studiju virzienam “Valodu un kultūras studijas, dzimtās valodas studijas”, jo tās nosaukums un saturs atspoguļo valodu studiju būtību - valodas struktūru, lietojumu, starpkultūru komunikāciju, tekstveidi un tulkošanas procesus. Tas saskan ar VeA stratēģiskajiem uzdevumiem humanitāro zinātņu jomā, īpaši attiecībā uz vārdu un tekstu sastatījumu, tulkošanu, terminoloģiju un valodu tehnoloģijām. Lai gan programmā iekļautas arī tulkošanas kompetences, tās ir integrētas plašākā valodu un komunikācijas kontekstā, kas pilnībā atbilst virziena definīcijai. Tomēr studiju programmas mērķis ir formulēts pārāk detalizēts, tādējādi pārklājas ar studiju programmas uzdevumiem, piemēram, studiju programmas mērķī norādīts *“[...] nodrošinot pakalpojumus saistībā ar valodām, saziņu, kultūru un kultūrvidi, tekstveidi, tulkošanu, lokalizēšanu, mediju komunikāciju, rediģēšanu, teksta kvalitātes novērtēšanu un nodrošināšanu [...]”* (SPR, 4.lpp.) un viens no studiju programmas uzdevumiem *“[...] nodrošina iespēju patstāvīgi sniegt pakalpojumus saistībā ar valodām, saziņu, kultūru, tekstveidi, tulkošanu, lokalizēšanu, mediju komunikāciju, rediģēšanu, teksta kvalitātes novērtēšanu un nodrošināšanu, mākslīgā intelekta valodas risinājumu integrēšanu darbā un teksta pielāgošanu [...]”* (SPR, 4.lpp.), bet kopumā mērķis ir savstarpēji saistīts ar studiju programmas uzdevumiem.

Studiju programmas sasniedzamie rezultāti formulēti atbilstoši LKI 6.līmenim, un tie definēti zināšanās, prasmēs, kompetencēs (SPR 6.pielikums), bet to formulējumā nav izmantotas izglītības mērķu taksonomijas, piem., Bloom, SOLO, kuras piedāvā virkni darbības vārdu, kurus nepieciešams izmantot studiju rezultātu formulēšanā, piemēram, pielikumā norādīto zināšanu formulējumā izmantoti vispārīgi darbības vārdi “zina” un “pārzina”, kuri neatspoguļo/ neapzīmē sagaidāmo studenta darbību un nav izmērāmi un novērtējami, tāpat arī prasmju sadaļā lietoti vispārīgi darbības vārdi “izprot”, “pilnveido” u.c., kuri neraksturo konkrētas prasmes, ko studējošais dara absolvējot programmu. Tāpat arī neskaidrību rada fakts, ka SPR 4.lpp. uzskaitīti trīs SPSR, kas definēti kā kompetences (SPR, 4.lpp.), bet tālāk raksturojuma tekstā, gan savstarpējā sasaistē (SPR 6.pielikums) analizēti astoņi SPSR (SPR, 5.lpp.).

Pamatojoties uz SPR teikto (7.-11.lpp.), studiju programmas izveidē iesaistīta virkne dažādu pušu, tajā skaitā darba devēju pārstāvji, VeA vadība, docētāji, kā arī izmantotas studējošo atbildes uz anketas jautājumiem par esošo profesionālo pirmā cikla studiju programmu “Tulkošana un valodu tehnoloģija” un “Starpkultūru komunikācija” lietderību. SPR uzskatāmi parāda, ka 16 darba devēju organizācijas piedalījušās aptaujā (piem., SIA “Skrivane Baltic”, SIA “Linearis”, EK pārstāvniecība Rīgā), sniedzot gan augstus vērtējumus studentu zināšanām (angļu valoda vērtēta ar 5 — 62,5%), gan konkrētus ieteikumus — stiprināt MI un mašintulkošanas pēcrediģēšanu, CAT rīkus, valsts valodu, saskarsmes prasmes un specializāciju. Turklāt 46,7% darba devēju ir gatavi nodrošināt vieslekcijas, bet 33,3% — iesaistīties projektos. Arī studentu iesaiste ir regulāra un dokumentēta: 71 students piedalījies aptaujā par programmas nosaukumu, studenti tiekas ar vadību, piedalās domē un SPP, sniedz atgriezenisko saiti aptaujās un pat iesniedza kolektīvu iesniegumu (27 SK studenti) ar jautājumiem par licencēšanu un kvalifikāciju. Un izvērtējot SPR norādītās darba devēju, prakses devēju un ārējo ekspertu atziņas (Eiropas komisijas pārstāvji, LU pārstāvji), nākas secināt, ka minētie iesaistītie uzsver mākslīgā intelekta risinājumu apguvi un praktisko pielietojumu, digitālās prasmes, valsts valodas zināšanu stiprināšanas nepieciešamību, kā arī spēju patstāvīgi veikt pienākumus un pieņemt lēmumus (SPR, 10.lpp.). Neraugoties uz iepriekš minēto, eksperti vizītes laikā neguva pārliecību, ka reflektanti skaidri izpratīs savu profesionālo identitāti un iespējamās darbības jomas darba vidē pēc studiju programmas “Valodas, saziņa un kultūrvidē” absolvēšanas. To apliecina esošajās studiju programmās studējošo studentu iesniegumi ar precizējošiem jautājumiem par jauno

studiju programmu, piem., *“kāda būs piešķirtā kvalifikācija?”* (SPR, 8.lpp.), tāpat arī sarunās ar darba devējiem izskanēja viedoklis par praktisko iemaņu nozīmīgumu (studiju programmā nav paredzēta prakse), tāpat arī ārējie eksperti fakultātes rīkotās starptautiskās zinātniskās konferences ietvaros, kuras laikā tika organizēta diskusija par mutiskās tulkošanas nākotni uzsvēruši, ka jāturpina izglītēt tulkus (SPR, 11.lpp.).

2. Studiju programmas izveides procesā ir analizēti un ņemti vērā augstskolas/ koledžas veikspējas rādītāji, studējošo skaita dinamika un tendences u.c.

Studiju programmas “Valodas, saziņa un kultūrvide” izveides procesā ņemts vērā fakts, ka iepriekšējās studiju virziena akreditācijas procesā divas pirmā cikla profesionālās augstākās izglītības programmas (“Tulkošana un valodu tehnoloģija” un “Starpkultūru komunikācija”) no dažādiem studiju virzieniem (“Tulkošana” un “Valodu un kultūras studijas, dzimtās valodas studijas un valodu programmas”) saņēmušas vērtējumu “viduvēji” un nav iespējams realizēt akreditācijas ekspertu sniegtās rekomendācijas. Tāpat arī ņemta vērā studentu skaita samazināšanās tendence abās bakalaura studiju programmās, ko apliecina VeA sniegtie dati un arī saņemtie papild dati (precīza statistika par 2023.-2025.gadu) “VeA Tulkošanas studiju fakultātes studējošo statistika bakalaura studiju programmās” un nepieciešamība sekot līdzi tendencēm darba tirgū (nepieciešamība stiprināt studentu digitālās kompetences, prasmes darbā ar MI risinājumiem, valsts valodas prasmes, komunikācija iemaņas un spēja pielāgoties mainīgai darba videi). Studiju programmas izveides procesā ņemtas vērā ne tikai studējošo un darba devēju atbildes uz anketu jautājumiem, bet uzklauti arī ārējie eksperti fakultātes rīkotās starptautiskās zinātniskās konferences ietvaros, kuras laikā tika organizēta diskusija par mutiskās tulkošanas nākotni un galvenais secinājums – jāturpina izglītēt tulkus (SPR, 11.lpp.).

3. Studiju programma atbilst nozares tendencēm Eiropas Savienības valstīs un pasaulē, augstskola/ koledža ir sniegusi pamatojumu, kāpēc studiju programmas salīdzinājums ir veikts ar attiecīgo augstskolu/ koledžu studiju programmām, un norādīti galvenie secinājumi.

Studiju programma atbilst ES un globālajām tendencēm, dots pamatojums MI ietekmei uz tulkošanas nozari, piemēram, ka MI aizvien biežāk tiek izmantots mašīntulkošanas vietā un rediģēšanas un teksta kvalitātes kontroles nolūkā, kas parāda studiju programmas aktualitāti (SPR 11.lpp.). Izvēlētais salīdzinājuma studiju programmas (Insbrukas Universitāte - Tulkojumzinātnes (Tulkošanas studijas), Pāvijas Universitāte - programmas “Modernās valodas un kultūras” apakšvirziens “Valodas, filoloģija un literatūra”) ir pamatotas, metodoloģiski korektas: tās ir 3 gadu bakalaura studiju programmas, īstenotas valsts valodā, ar līdzīgu struktūru un mērķi. Svešvalodu apguves modelis VeA studiju programmā ir salīdzināms ar ES praksi (piem., Insbrukā 30 ECTS katrai svešvalodai; Pāvijā 9+6 ECTS valodai un literatūrai). Tulkošanas un kultūras komponentes ir līdzīgas Insbrukas un Pāvijas studiju programmām. Turklāt VeA un Insbrukas studiju programmas vieno **ISCED kods 0231**, kas norāda uz tiešu nozares atbilstību. VeA studiju programmas struktūra — 1) plaša svešvalodu izvēle (tikšanās laikā (19.05.2026.) tika minētas pat piecas (5) valodas, kas skaidrojams ar situācijas izmaiņām vispārējā izglītībā (piemērs dots SPR 11.-12.lpp.), pārejot uz plašāku ES (sveš)valodu izvēli un apguves iespējām 1.-12.klasē, līdz ar to šobrīd nav iespēju objektīvi paredzēt potenciālo studentu iepriekšējo svešvalodu izvēli un apguves līmeni, bet ir minēts sasniedzamais līmenis - B2)), 2) 24 ECTS rakstveida tulkošanā, 12 ECTS mutvārdu tulkošanā, kultūrizpratnes kursi, kā arī 3) MI, valodu tehnoloģiju un pēcdiģēšanas integrācija — ir salīdzināma ar ES labāko praksi un atbilst mūsdienu darba tirgus prasībām, tomēr straujā digitālo rīku attīstība var noteikt nepieciešamību ne tikai regulāri aktualizēt gan IT, gan pārskatīt ar to saistīto kursu apjoma palielināšanu.

Kopumā vērtējot, studiju programma ir starptautiski salīdzināma un atbilst mūsdienu valodu un

tulkošanas studiju attīstības virzieniem, tendencēm.

4. Studiju programmas attīstības perspektīvas ir analizētas un pamatotas.

Studiju programmas attīstības perspektīvas ir pārdomātas, starptautiskā sadarbībā un projektos balstītas: dalība COLOURS aliansē (vizītes laikā tika gūts apliecinājums, t.sk. īpaša telpa studentu brīvai un patstāvīgai darbībai šajā projektā), sadarbība ar Jana Dlugoša Universitāti nodrošina praktisku sadarbību, piemēram, kopīgās konferencēs (vizītes laikā tika pieminēta jau gatavošanās nākamai konferencei Polijā) un meistarklasēs. Sadarbība ar Eiropas Komisiju (Valodu festivāls, "Tulkojam Eiropu", vieslekcijas, Juvenes Translatores) sniedz studentiem unikālas profesionālās iespējas un stiprina studiju programmas atbilstību Eiropas daudzvalodības politikai. Vizītes laikā tikšanās ar EK pārstāvniecību (attālināti) apliecināja ieinteresētību turpināt sadarbību ar studentiem. Studiju programmas sasaistīšana ar divām maģistra studiju programmām ("Tulkošana un terminoloģija", "Digitālā kultūra un tekstveide") nodrošina loģisku studiju turpinājuma iespējas un atbilstību darba devēju – kompetenču - prasībām. Vienlaikus fakultātes paaudžu maiņa un straujās nozares pārmaiņas prasa mērķtiecīgu personāla attīstības un satura – īpaši MI aktualitātes un iespējams, arī ar to saistīto studiju kursu satura - aktualizācijas plānu, taču jau šobrīd redzama spēja piesaistīt jaunus mācībspēkus un reaģēt uz nozares dinamiku. Kopumā studiju programma ir dzīvotspējīga (pamatojoties arī uz iepriekšējo divu studiju programmu īstenošanas pieredzi) un starptautiski atbilstoša mūsdienu valodu un tulkošanas jomas attīstības virzieniem.

5. Augstskolas/koledžas tīmekļvietnē publicētā informācija par licencējamo studiju programmu (ja publicēta) atbilst licencēšanai iesniegtai informācijai un nesatur maldinošu informāciju.

Informācija par licencējamo studiju programmu ir sagatavota un iekļauta VeA Studiju iespēju brošūrā, kas jau nosūtīta drukāšanai (norādīts studiju programmas nosaukums, ilgums, valoda, grāds, saturs, svešvalodas un darba iespējas). To papildina QR kods - līdz ar to VeA tīmekļvietnē ir pieejama informācija par plānoto un licencēšanai iesniegto studiju programmu – informācija ir publiski pieejama, strukturēta un viegli sasniedzama dažādām mērķauditorijām.

Secinājumi:

SP izveide kopumā ir pamatota un balstīta gan augstskolas stratēģiskajos dokumentos, gan darba tirgus tendencēs, gan ārējo un iekšējo iesaistīto pušu sniegtajās ziņās. Vienlaikus studiju programmas izveidi veicinājusi arī ilgstoša studiju programmu nemainība un nespēja ieviest akreditācijas ekspertu rekomendācijas esošajās profesionālajās studiju programmās, kā arī studentu skaita samazināšanās. Lai gan studiju programmas izstrādē iesaistīti darba devēji un studējošie, nav pārliecības, ka reflektanti skaidri izpratīs savu profesionālo identitāti un potenciālās nodarbinātības jomas pēc studiju programmas absolvēšanas. Tāpat konstatēts, ka studiju programmas mērķis ir pārlietu detalizēts un pārklājas ar studiju programmas uzdevumiem, savukārt sasniedzamie studiju rezultāti nav formulēti atbilstoši izglītības mērķu taksonomijām, kas apgrūtina to izmērāmību un novērtējamību. Tāpat arī neskaidrību rada fakts, ka SPR uzskaitīti 3 SPSR, kas definēti kā kompetences (SPR, 4.lpp.), bet tālāk raksturojuma tekstā, gan pielikumā par rezultātu savstarpējo sasaisti analizēti 8 SPSR.

Kā pozitīvs faktors jāatzīmē VeA sadarbība ar potenciālajiem darba devējiem, ko apliecina gan atsaukmes (vieslekcijas 46,7%, projekti 33,3%), gan vizītes laikā viņu paustā gatavība turpināt sadarbību īpaši mutiskās tulkošanas nākotnes jautājumos. Darba devēju iesaiste ir būtiska un daudzveidīga: 16 darba devēju organizāciju pārstāvji un studenti piedalījušies aptaujās, sniedzot atgriezenisko saiti VeA par SP. Vizītes laikā plašas diskusijas bija par prakses nozīmi un lomu

studiju procesā. Lai gan SP neparedz praksi ar pamatotu argumentāciju sarunās vizītes laikā, tomēr darba devēji ieteica SP pilnveides procesā izvērtēt iespēju integrēt praksi.

Stiprās puses:

1. Studiju programmas izveide saskan ar VeA stratēģiskajiem dokumentiem un balstīta aktuālās darba tirgus tendencēs: MI rīki un izmantošana, mašīntulkošana, pēcreidīgēšana ir integrēta studiju programmā; plaša svešvalodu izvēle: angļu kā pamata valoda + 2 izvēles valodas jau 1. studiju gadā (12 ECTS katrai); tulkošanas komponente: rakstveida tulkošana un mutvārdu tulkošana (4.–5. semestris), papildinot to ar kultūras un starpkultūru kursu (kultūras vēsturē + valstmācības kursi).
2. Plaša iesaistīto pušu līdzdalība studiju programmas izstrādē - studiju programmas izveide pamatota sadarbībā ar potenciāliem darba devējiem, īpaši akcentējot studentu kā darbinieku apgūtās kompetences.
3. Stabila un tradīcijās balstīta starptautiskā sadarbība (COLOURS alianse, Polijas partneri), stipra saikne ar Eiropas Komisiju, kas nodrošina studentiem unikālas iespējas (karjeras lekcijas, Juvenes Translatores), kā arī pēctecība tālāko studiju turpināšanai (divās maģistra programmās).

Vājās puses:

1. Studiju programmas mērķis pārāk detalizēts, dažviet burtiski pārklājoties ar studiju programmas uzdevumiem, tādējādi tiek zaudēta mērķa konceptuālā funkcija (fokuss).
2. Lai gan studiju programmas sasniedzamie rezultāti formulēti atbilstoši LKI 6.līmenim, to formulējumā nav izmantotas izglītības mērķu taksonomijas, kuras piedāvā virkni darbības vārdu, kuri atspoguļo sagaidāmo studējošo darbību tā, lai tā būtu izmērāma un novērtējama. Nav skaidrs cik SPSR definēti, 3 vai 8.
3. Darba devēji uzsver praktisko iemaņu nozīmi, taču studiju programmā nav iekļauts prakses komponents (kas akadēmiskajai studiju programmai nav obligāti, bet ir pieļaujami), tomēr, darba devēju ieskatā, tas var negatīvi ietekmēt absolventu sagatavotību darba tirgum.

Kritēriju novērtējums:

Kritērijs	Novērtējums			
	Izcili	Labi	Viduvēji	Neapmierinoši
1.			X	
2.	X			
3.	X			
4.	X			

Prasības [1] novērtējums:

Prasība	Atbilstība			Pamatojums
Studiju programma atbilst studiju virzienam,	Atbilst	Daļēji atbilst	Neatbilst	Studiju programma “Valodas, saziņa un kultūrvide” atbilst studiju virzienam “Valodu un kultūras studijas, dzimtās valodas studijas un valodu programmas”,
		X		

kurā to plānots iekļaut				jo tās saturs un izveides mērķis tieši saistīti ar valodu apguvi, valodas lietojumu un komunikācijas procesiem dažādās kultūrvidēs. Kā arī paredz papildu vairāku, pat līdz piecām, svešvalodu apguvi. Studiju programmas mērķa detalizācija, kura pārklājas ar studiju programmas uzdevumiem samazina studiju programmas konceptuālo skaidrību. Nav iespējams noteikt, vai uzdevumi patiešām izriet no mērķa, jo mērķis nepilda stratēģisko funkciju, un neatspoguļo studiju programmas pozicionējumu un ilgtermiņa ievirzi. Savukārt tā kā studiju programmas sasniedzamie rezultāti nav skaidri formulēti izmantojot izglītības taksonomiju atbilstošos darbības vārdus, tie nav izmērāmi un neļauj objektīvi noteikt, ko studējošais spēj demonstrēt pēc studiju programmas apguves. Tas tieši ietekmē vērtēšanas caurspīdīgumu un liedz nodrošināt sasaisti starp rezultātiem, mācību metodēm un vērtēšanas kritērijiem. Tāpat arī neskaidri formulēti sasniedzamie rezultāti samazina studiju programmas caurspīdīgumu studējošajiem un darba devējiem.
-------------------------	--	--	--	--

II. Resursi un nodrošinājums

Prasība [2]: Studiju bāze, informatīvā bāze (tai skaitā bibliotēka), finansiālā bāze un materiāltehniskā bāze atbilst studiju programmas īstenošanas nosacījumiem.

1. Studiju bāze, ietverot iesaistīto struktūrvienību (katedru, profesoru grupu, laboratoriju, institūtu u.c.) un nepieciešamo palīgpersonālu, ir apzināta un atbilstoša studiju programmas īstenošanas nosacījumiem.

Studiju programmas īstenošanai ir nodrošināta atbilstoša studiju bāze, kas ietver nepieciešamās Ventspils Augstskolas struktūrvienības, akadēmisko un administratīvo personālu, kā arī tehnisko un informatīvo nodrošinājumu, to apliecina SPR 2.1.punktā dots apraksts (15.-16.lpp.): precīzs struktūras un atbildīgā un tehniskā personāla uzskaitījums un pienākumu raksturojums. Studiju programmas īstenošanā iesaistītas vairākas VeA struktūrvienības – Tulkošanas studiju fakultāte (TSF), Studiju nodaļa, Starptautisko attiecību nodaļa un IT daļa (SPR 16.lpp.), nodrošinot kvalitatīvu studiju procesa organizēšanu, administrēšanu un attīstību.

Galvenā atbildība par studiju programmas īstenošanu ir TSF, kur studiju programmas nodrošināšanā iesaistīts fakultātes dekāns, studiju programmas direktore, studiju metodiķe,

lietvede un akadēmiskais personāls. Fakultātes dekāns nodrošina fakultātes operatīvo pārvaldi, koordinē studiju un zinātnisko darbu, pārrauga studiju kvalitāti, personāla darbību un studiju programmu atbilstību normatīvajiem aktiem. Dekāns organizē arī sadarbību ar ārējām institūcijām, koordinē studiju programmas licencēšanas procesu un pārrauga programmas attīstību fakultātes līmenī. Vizītes laikā tika gūts priekšstats par organizatorisko izvietojumu arī telpu ziņā - tā izvietojuma plānojums ir optimāls ātrai saziņai un sadarbībai.

Studiju programmas direktore, kura tikšanās laikā apliecināja profesionālu iesaisti un izpratni par jauno SP, ir atbildīga par studiju programmas satura kvalitāti, studiju kursu izstrādi un studiju programmas pilnveidi atbilstoši nozares un darba tirgus aktuālajām prasībām. Direktore koordinē sadarbību ar docētājiem, studējošajiem un darba devējiem, analizē studentu sniegumu, organizē studiju programmas pašnovērtēšanu un nodrošina studiju programmas atbilstību studiju procesu reglamentējošajiem normatīvajiem dokumentiem.

Studiju procesa administratīvo un organizatorisko atbalstu nodrošina studiju metodiķe un lietvede. Studiju metodiķe koordinē studiju procesu fakultātē, sadarbojas ar studiju programmu direktoriem un docētājiem, kā arī izstrādā un uztur studiju procesa dokumentāciju. Lietvede nodrošina fakultātes lietvedību un iesaistās studiju procesa ikdienas organizēšanā.

Studiju nodaļa nodrošina studiju procesa administrēšanu augstskolas līmenī, koordinē uzņemšanu, uzrauga studiju kvalitātes nodrošināšanas procesu un studiju informācijas aktualitāti valsts reģistros un e-vidē. Starptautisko attiecību nodaļa nodrošina studējošo un docētāju mobilitātes iespējas Erasmus+ programmā, koordinē ārvalstu viesdocētāju iesaisti un veicina starptautiskās sadarbības attīstību.

Esošā studiju bāze, personāls un infrastruktūra nodrošina kvalitatīvu studiju procesa īstenošanu un atbilst studiju programmas mērķiem, studiju rezultātiem un īstenošanas nosacījumiem.

2. Informatīvā un metodiskā bāze, datubāzes un bibliotēkā pieejamā literatūra atbilst studiju programmas īstenošanas nosacījumiem.

Studiju programmas informatīvā un metodiskā bāze ir pārdomāta, mūsdienīga un pilnvērtīgi nodrošina studiju procesa kvalitāti, tās plašs un detalizēts apraksts dots SPR (2.2.punkts; 16.-19.lpp.). E-studiju vide Moodle - centrālais studiju procesa rīks (SPR 17.lpp.), kur pieejami VeA noteiktie svarīgākie dokumenti: kursi, metodiskie norādījumi, rokasgrāmatas, nolikumi (TSF, nolikums par brīvās izvēles kursiem, Nolikums par ERASMUS kursu atzīšanu u.c.), iesniegumu paraugi, pārbaudījumu grafiki, stipendiju informācija un akadēmiskā gada plānojums - ir strukturēta un funkcionāla. Šī vide nodrošina gan akadēmisko pārskatāmību (t.sk. VeA vietnes dokumentu sadaļa; SPR 17.lpp.), gan studentu patstāvīgā darba atbalstu - ikvienam studentam tiek piešķirta piekļuve Moodle un citiem IT servisiem, piemēram, e-pastam (@venta.lv) (SPR 17.lpp.), un to papildina plašs IT rīku klāsts (Google Workspace, Office 365, BigBlueButton, Mākonis.venta.lv u. c.), kas ļauj nodrošināt kvalitatīvu studiju procesu arī attālināti.

Bibliotēkas resursi ir studentu vajadzībām piemēroti, ietverot drukāto literatūru, gan audiovizuālos materiālus (~32 600 sējumi, ~800 audiovizuālie materiāli), jaunākās vārdnīcas, periodiku, e-grāmatu lasītājus, klusināto lasītavu un mediatēku), gan piekļuvi būtiskākajām starptautiskajām datubāzēm (EBSCO, Scopus, Science Direct, Web of Science Britannica, Letonika, Lursoft, Periodika.lv, LNB Digitālā bibliotēka u.c.). Telpas (divos stāvos) ir modernas, piemērotas arī individuālam un grupu darbam, tiek nodrošināta attālināta piekļuve resursiem, kas būtiski paplašina studiju iespējas. Bibliotēkas darba laiks ir studentiem piemērots, tiek apsvērtā svētdienas darba atjaunošana. Pozitīvi vērtējama arī regulārā literatūras fonda atjaunošana (fakultāte regulāri atjauno literatūras fondus, piemēram, 2000 EUR 2024. un 2025.gadā) un 2026.gadā pabeigta labāko studentu darbu digitalizācija DOM kolekcijā

ACADEMIA. Kopumā informatīvā un metodiskā bāze ir stabila, kvalitatīva un atbilstoša studiju programmas īstenošanai, nodrošinot gan akadēmisko, gan tehnoloģisko atbalstu mūsdienīgam studiju procesam.

3. Finanšiālā bāze un studiju programmas izmaksas ir atbilstošas studiju programmas vajadzībām un īstenošanas nosacījumiem, studiju programmas finansēšanas avoti ir apzināti, un finanšu resursi nodrošina studiju programmas īstenošanu studiju rezultātu sasniegšanai.

Studiju programmas finanšu modelis (SPR 2.pielikums) ir skaidri izstrādāts, balstoties uz valsts dotāciju, stipendiju finansējumu, mācību maksas ieņēmumiem un pašvaldības piešķirumu. Izdevumi tiek aprēķināti divos līmeņos: (1) centralizētie 25% atskaitījumi VeA uzturēšanai, (2) fakultātes un studiju programmas tiešie izdevumi, proporcionāli studentu skaitam. Izdevumu struktūra ietver atalgojumu, nodokļus, apdrošināšanu, pamatlīdzekļus, inventāru, grāmatas, mācību līdzekļus un citus izdevumus. VeA izmanto minimālā studentu skaita modelēšanu, lai noteiktu studiju programmas bezzaudējuma punktu, nevis mācību maksas paaugstināšanu: aprēķini parāda, ka studiju programmas īstenošanai nepieciešami vismaz 45 studenti, lai nodrošinātu kvalitatīvu un finansiāli līdzsvarotu studiju procesu. Studiju programmas tiešās izmaksas: 169 875 EUR personālam, 11 339 EUR stipendijām, 2 925 EUR precēm un pakalpojumiem. Studiju programmas finansiālais pamatojums ir pārskatāms, loģisks un balstīts reālos aprēķinos. Kā norādīts SPR (20.lpp.): “..modelējot minimāli nepieciešamo studējošo skaitu, jo ņemot vērā esošo ekonomisko situāciju, kā arī vietējo iedzīvotāju finanšu situāciju, VeA necenšas paaugstināt mācību maksu, tā vietā resursus novirza studentu piesaistes pasākumiem”, arī vizītes laikā VeA padomes pārstāvis norādīja, ka nav plānota studiju maksa no potenciālajiem studentiem. Kopumā finanšu bāze ir pietiekama, pamatota un atbilstoša studiju programmas īstenošanai.

4. Materiāltehniskā bāze un tās pieejamība studējošajiem un mācībspēkiem ir atbilstoša studiju programmas specifikai un īstenošanai.

Studiju programmas īstenošanai pieejama pilnībā modernizēta materiāltehniskā bāze (SPR 2.4.punkts; katrai SP tiek “veikts tiešo izmaksu aprēķins” (SPR 20.lpp.), kas ietver gan specializētus tulkošanas rīkus, gan modernas auditorijas un datorklases., t.sk. studentiem un docētājiem ir bezmaksas piekļuve (SPR 20.lpp.) Trados, Phrase, BWX un XTRF, pateicoties dalībai rīku izstrādātāju akadēmiskajās programmās. Pieejamas 10 datorauditorijas, tostarp “piecas ar 27–30 datoriem” un “piecas ar 16–24 darba vietām”; amfiteātra auditorijas ar “190 un 140 vietām” ir aprīkotas ar “multimediju audiovizuālo tehniku un sinhronās tulkošanas līdzekļiem”. Nodrošināta IT infrastruktūra ir modernizēta, piemēram, 10 Gbps akadēmiskais tīkls (SPR 21.lpp.), 802.11ac bezvadu tīkls, serveru virtualizācija, Matlab tīkla licences u.c.

Studiju procesa īstenošanai tiek izmantota VeA IT daļas nodrošinātā materiāltehniskā un digitālā infrastruktūra (aplīdzinājums atrodams SPR 2.4.punktā - 20.lpp.). Studiju procesā tiek izmantota e-mācību vide Moodle, Latvijas Augstskolu informatīvā sistēma (LAIS), kā arī dažādi digitālie resursi un mākoņpakalpojumi. Studējošajiem un docētājiem ir pieejami Microsoft Education 365 A3, Azure Developer Tools for Education, Oracle Academy un Cisco Networking Academy resursi, kas sekmē digitālo prasmju attīstību un mūsdienīgu tehnoloģiju integrēšanu studiju procesā.

VeA ir nodrošināta pilnīga pieejamība cilvēkiem ar kustību traucējumiem: ierīkots lifts, diagonālais pacēlājs, visi korpusi pielāgoti, vizītes laikā par šo ir gūts pilnīgs priekšstats un aplīdzinājums. Studiju programmas īstenošanai pieejama pilnībā modernizēta un mūsdienīga materiāltehniskā bāze, kas atbilst tulkošanas, valodu tehnoloģiju un humanitāro zinātņu studiju specifikai. VeA telpas (Inženieru iela 101) nodrošina jaunas auditorijas, datorauditorijas,

sinhronās tulkošanas aprīkojumu, interaktīvās tāfeles, projektorus, datorklases un bibliotēku, par ko ir plašs SPR apraksts (2.4.punkts) un vizītes laikā gūts apliecinājums.

Secinājumi:

Studiju programmas finanšu modelis ir detalizēts, caurspīdīgs un balstīts uz apzinātiem finansējuma avotiem: valsts dotāciju, stipendiju finansējumu, mācību maksas ieņēmumiem un pašvaldības piešķirumu. Izdevumi tiek aprēķināti gan centralizēti (25% VeA uzturēšanai), gan fakultātes un studiju programmas līmenī, ņemot vērā studentu skaitu. Studiju programmas kvalitatīvai un finansiāli līdzsvarotai īstenošanai nepieciešami vismaz 45 studenti. Kopumā finanšu bāze ir pietiekama, taču būtu vēlams precizēt ilgtermiņa riska scenārijus un studentu skaita svārstību ietekmi, piemēram, analizējot gan studentu skaita samazināšanos kopumā (demogrāfijas situācijas ietekme), gan arī izmaiņas vispārējās izglītības iestādēs svešvalodu izvēlē, ko vizītes laikā apliecināja arī docētāji (normatīvie akti nosaka obligātu ES valodu izvēli un apguvi, t.sk. izslēdzot krievu valodu, tādējādi paplašinot izglītības iestādēs apgūstamo valodu spektru, bet ar risku - īstermiņā (2-3gadi) nenodrošināt augstu valodas apguves līmeni, jo mācību kursa ilgums var to ietekmēt, līdz ar to nerasniedzot B1-B2 līmeni, tādā potenciālā studentu var būt ar dažādu valodas apguves līmeni un lietošanas pieredzi). Tas nosaka, ka SP īstenošanai ir vairāki objektīvi riska nosacījumi, kas būtu ilgtermiņā jāatspoguļo SP, piemēram, studiju kursu apjoma maiņa, piedāvājuma par apgūstamo valodu skaitu (iespējams, samazināšanu), t.sk. MI ietekmes un izmantošanas pieliecināšanās.

Studiju programmas īstenošanai pieejama ļoti moderna, plaša un studiju specifiskai atbilstoša materiāltehniskā bāze. Bibliotēkas resursi ir studentu vajadzībām piemēroti, ietverot drukāto literatūru, gan audiovizuālos materiālus, telpas ir modernas, piemērotas arī individuālajam un grupu darbam, tiek nodrošināta attālināta piekļuve resursiem, t.sk. studentiem piemērots darba laiks, vērtējot iespēju strādāt arī brīvdienās vajadzības gadījumos, kas būtiski paplašina studiju iespējas, regulāra literatūras fonda atjaunošana un digitalizācija. Studentiem un docētājiem ir nodrošināta bezmaksas piekļuve profesionālajiem tulkošanas rīkiem (Trados, Phrase, BWX, XTRF), modernām auditorijām, sinhronās tulkošanas aprīkojumam, 10 datora auditorijām un augstas veiktspējas IT infrastruktūrai (10 Gbps tīkls, serveru virtualizācija, 802.11ac Wi-Fi). VeA telpas ir pilnībā pielāgotas cilvēkiem ar kustību traucējumiem. Kopumā materiāltehniskā bāze pilnībā atbilst studiju programmas vajadzībām un nodrošina profesionālu studiju vidi. Pozitīvi vērtējama iekšējā struktūrvienību sadarbība, resursu kopēja izmantošana.

Stiprās puses:

1. Plaša un modernizēta infrastruktūra: 10 datora auditorijas, sinhronās tulkošanas aprīkojums, interaktīvās tāfeles, projektori, ergonomiskas auditorijas; specializētie tulkošanas rīki (Trados, Phrase, BWX, XTRF) pieejami bez maksas — būtiska priekšrocība tulkošanas studiju kvalitātei; izcila IT infrastruktūra: 10 Gbps tīkls, modernizēts campus tīkls, serveru virtualizācija, Matlab licences, regulāra datoru nomaiņa.
2. Nodrošināta studentu labbūtība: pieejamība cilvēkiem ar kustību traucējumiem — pilnībā pielāgoti korpusi, lifts, pacelājs; studentiem pieejamas individuālās studiju iespējas datorklasēs un bibliotēkā.
3. Studiju programmas īstenošanā iesaistītas vairākas struktūrvienības (TSF, Studiju nodaļa, Starptautisko attiecību nodaļa, IT daļa), kuru pienākumi ir skaidri definēti un funkcionāli sadalīti, kas sekmē efektīvu pieejamo resursu izmantošanu, atjaunošanas iespējas.

Vājās puses:

1. SPR nav sniegts izvērtējums situācijai, ja studentu skaits vai nu būs mazāks par nepieciešamo minimumu (45), vai turpinās samazināties.

Kritēriju novērtējums:

Kritērijs	Novērtējums			
	Izcili	Labi	Viduvēji	Neapmierinoši
1.	X			
2.	X			
3.		X		
4.	X			

Prasības [2] novērtējums:

Prasība	Atbilstība			Pamatojums
	Atbilst	Daļēji atbilst	Neatbilst	
Studiju bāze, informatīvā bāze (tai skaitā bibliotēka), finansiālā bāze un materiāltehniskā bāze atbilst studiju programmas īstenošanas nosacījumiem	X			Studiju materiāltehniskā bāze, finansiālā un informatīvā bāze ir orientēta uz veiksmīgu studiju programmas realizāciju. Ir nodrošinātas modernas studiju telpas un aprīkojums, ievērojot arī studentu labbūtību un telpu fizisko pieejamību. Bibliotēkas resursi vērtējami pozitīvi gan apjoma, gan pieejamības, gan atjaunošanas, gan informācijas pieejamības ziņā. VeA regulāri iegulda resursus savā attīstībā, t.sk. izmantojot projektu iespējas.

III. Studiju saturs un īstenošanas mehānisms

Prasība [3]: Licencējamās studiju programmas saturs un īstenošanas mehānisms atbilst studiju programmas mērķim, uzdevumiem un sasniedzamajiem studiju rezultātiem

1. Studiju saturs ir aktuāls un atbilst nozares un/vai zinātnes tendencēm, kā arī atbilst LKI/EKI attiecīgā līmeņa prasībām, valsts standartam, profesiju standartam vai profesionālās kvalifikācijas prasībām un citām attiecīgo normatīvo aktu prasībām. Studiju kursu saturs ir savstarpēji salāgots un nodrošina studiju kursu un studiju programmas rezultātu sasniegšanu.

Akadēmiskās studiju programmas “Valodas, saziņa un kultūrvide”, kā norādīts SPR, ir izveidota ar mērķi “sagatavot mūsdienu darba tirgus prasībām atbilstošus valodu, saziņas un kultūrvides

speciālistus, kuri spēj sekmīgi strādāt daudzvalodu vidē dažādās organizācijās, tostarp starptautiskos un vietējos uzņēmumos, iestādēs un aģentūrās, nodrošinot pakalpojumus saistībā ar valodām, saziņu, kultūru un kultūrvidi, tekstveidi, tulkošanu, lokalizēšanu, mediju komunikāciju, rediģēšanu, teksta kvalitātes novērtēšanu un nodrošināšanu, mākslīgā intelekta valodas risinājumu integrēšanu darbā un teksta pielāgošanu; orientēties attiecīgajā nozarē un lietot nozares terminoloģiju; uzņemties atbildību un iniciatīvu, pieņemt lēmumus un rast radošus risinājumus mainīgos apstākļos; izmantot iegūtās akadēmiskās zināšanas un praktiskās iemaņas profesionālas, mākslinieciskas, inovatīvas un pētnieciskas darbības veikšanai, tostarp analizēt, vērtēt un izmantot attiecīgās nozares pētījumus; ievērot nozares profesionālo ētiku un lietot ar nozari saistītos normatīvos aktus; studijas nākamā līmeņa programmās, attīstot un stiprinot Latvijas intelektuālo un zinātnisko potenciālu.” Lai gan mērķis ir pārāk detalizēti formulēts, studiju programmas saturs ir aktuāls un atbilst nozares tendencēm Latvijā, to apliecina vizītes laikā veiktās sarunas ar darba devējiem un pievienotais neatkarīgās ekspertīzes atzinums SPR 13.4. pielikumā.

Studiju programma “Valodas, saziņa un kultūrvidē”, izglītības raksturojumā norādītais klasifikācijas kods - 43237 atbilst MK noteikumiem Nr.322 “Noteikumi par Latvijas izglītības klasifikāciju”, koda cipari “43” – akadēmiskā izglītība (bakalaura grāds), īstenojama pēc vispārējās vai profesionālās vidējās izglītības ieguves savukārt koda cipari “237” atbilst izglītības programmu grupai “Valodu studijas”. Studiju programma “Valodas, saziņa un kultūrvidē”, atbilst 6.LKI/EKI līmenim, absolventiem iegūstot bakalaura grādu valodās, saziņā un kultūrvidē. Studiju programma atbilst MK noteikumiem Nr.240 “Noteikumi par valsts akadēmiskās izglītības standartu”, ko apliecina SPR pievienotais 3.pielikums, taču jāpievērš uzmanība sasniedzamo studiju rezultātu vērtēšanai. Valsts standarts paredz, ka rezultāti tiek vērtēti 10 baļļu skalā, tā pat arī apgalvots studiju programmas raksturojumā (25.-26.lpp.) un “Nolikums par pārbaudījumu organizēšanas kārtību un studējošo zināšanu vērtēšanu Ventspils augstskolā” (<https://irp.cdnwebsite.com/f6b5d556/files/uploaded/Nolikums+par+p%C4%81rbaud%C4%ABjumu+organiz%C4%93%C5%A1anu+25-23.pdf>), bet studiju kursu apraksti neatspoguļo vērtēšanas principu caurskatāmību. Tajos norādīts “Studiju kursa rezultātu vērtēšana”, bet tas vairāk atbilst “Prasības kredītpunktu ieguvei” (skat. SPR 5.pielikumu), tāpat arī sarunājoties ar studiju kursu docētājiem neradās pārlicība, ka ir vienota izpratne par studiju kursu sasniedzamo rezultātu vērtēšanu un nepieciešamību to skaidri atspoguļot kursu aprakstos. Līdz ar to formāli punkts “Studiju programmas apguves vērtēšanas pamatprincipi un kārtība” atbilst standarta prasībām, taču nav pārlicības, ka studiju kursu vērtēšanas kritēriji un attiecīgi studiju programmas sasniedzamo rezultātu vērtēšanas kritēriji ir skaidri saprotami gan studējošajiem, gan docētājiem. Detalizētāka informācija par studiju rezultātu sasniegšanu apskatāma šī atzinuma 3.daļas 2.kritērija analizē.

Studiju programma izstrādāta pēc ECTS sistēmas (SPR pielikums 13.1.), kur 1 ECTS atbilst 11 kontaktstundām un 14 patstāvīgā darba stundām, un tās apguvei paredzēti 180 ECTS kredītpunktu apjomā. Tā iekļauj obligātās daļas studiju kursus, kas aptver tādas zinātņu nozares kā humanitārās zinātnes, sociālās zinātnes un informācijas tehnoloģijas (piem., “Komunikācijas teorijas un starpkultūru komunikācija”, “Ievads digitālajā kultūrā”, “Vienkāršā valoda sociālo mediju komunikācijā” u.c.) 108 ECTS apjomā. Ierobežotās izvēles kursi (kopumā 48 ECTS apjomā) attiecināmi uz daudzvalodību, kur studējošajiem ir lielākas izvēles iespējas svešvalodu apguvē un tam atvēlēts lielāks kredītpunktu skaits nekā līdz šim. Studiju programmas mērķis, sasniedzamie rezultāti, darba devēju apgalvotais liecina, ka aktuālas un pieprasītas ir zināšanas par mākslīgo intelektu, tā lietošanas prasmes, digitālās prasmes, bet studiju programmas saturā iekļauti tikai 2 studiju kursi: “Mākslīgais intelekts un lielie valodu modeļi” (3 ECTS), “Ievads digitālajā kultūrā” (3 ECTS), lai gan izpētot studiju kursu kartējumu (SPR 7.pielikums) un salīdzinot to ar kursu

aparakstos minēto, var secināt, ka digitālās prasmes tiek iekļautas kā caurviju prasmes, taču mākslīgā intelekta izmantošanas rīki tiek skatīti tikai studiju kursā “Mākslīgais intelekts un lielie valodu modeļi”. Iepriekš minētais liecina par definētā studiju programmas mērķa sasniegšanu.

Studiju programmā, saskaņā ar Augstskolu likumu, nodrošināta obligātā studiju daļa, ierobežotā studiju daļa un brīvās izvēles studiju daļa: obligātajā studiju daļā 1.semestrī paredzot studiju kursus 18 ECTS, 2.semestrī 15 ECTS apjomā, 3.semestrī 21 ECTS apjomā, 4.semestrī 21 ECTS apjomā, 5.semestrī 24 ECTS apjomā un 6.semestrī 9 ECTS apjomā. Kā norādīts studiju programmas raksturojumā, “*šie kursi kopā ar ierobežotās izvēles kursiem ietver attiecīgās zinātnes nozares vai apakšnozares:*

- *pamatnostādnes, principus, struktūru un metodoloģiju (57 ECTS);*
- *attīstības vēsturi un aktuālās problēmas (33 ECTS);*
- *raksturojumu un problēmas starpnozarū aspektā (42 ECTS);*
- *pamatnostādnes, principus, struktūru un metodoloģiju un raksturojumu un problēmas starpnozarū aspektā (24 ECTS).” (SPR,22.lpp.).*

Ierobežotās izvēles studiju kursi 1.semestrī iekļauti 12 ECTS apjomā, 2.semestrī 12 ECTS apjomā, 3., 4., 5. un 6.semestrī 6 ECTS apjomā. Kā norādīts studiju programmas raksturojumā un, kā klātienē vizītē skaidroja studiju programmas vadība, ierobežotās izvēles kursi attiecināmi uz daudzvalodību un saistīti ar četrām svešvalodām, no kurām, studijas uzsākot, studējošie izvēlas divas, bet turpmāko studiju laikā (sākot ar 4.semestri) tiek izvēlēta trešā svešvaloda. Pamatojoties uz studiju plānā (4.pielikums) atspoguļoto, studējošajiem ir iespēja kvalitatīvi apgūt trīs svešvalodas, neraugoties uz viņu priekšzināšanām, jo svešvalodu apguves kursiem izvēlēta pieeja to veicina.

Brīvās izvēles studiju kursi tiek nodrošināti 9 ECTS apmērā, un tie plānoti 2.-4.studiju semestrī. Saruna ar studiju programmas vadību apliecināja, ka šī daļa ietver iespēju studējošajiem ne tikai izvēlēties citu augstskolu piedāvātos studiju kursus, bet arī paplašināt zināšanas svešvalodu apguvē, kā arī citu VeA fakultāšu nodrošināto studiju kursu apguvē.

Vizītes laikā studiju programmas vadība un docētāji dalījās studiju kursu salāgošanas un saskaņošanas pieredzē – kopīgā darbā tika strādāts pie sasniedzamo rezultātu kartēšanas, studiju kursu salāgošanas. Īpaši tika uzsvērtā produktīvā sadarbība ar studiju programmas direktori, viņas atbalsts studiju programmas uzdevumu un sasniedzamo rezultātu skaidrošanā, tāpat arī procesā ņemtas vērā un analizētas esošo bakalaura studiju programmu absolventu, studējošo un darba devēju atbildes uz anketu jautājumiem. Visas iesaistītās puses atzina šo pieredzi kā pozitīvu sadarbības modeli vienota mērķa sasniegšanā.

Lai gan studiju kursi un tajos iekļautie temati kopumā atbilst studiju programmai izvirzītajam mērķim un uzdevumiem, kā arī tie ir savstarpēji salāgoti, tomēr jāpārskata gan studiju programmas, gan studiju kursu sasniedzamie rezultāti, pievēršot uzmanību to definējumiem tā, lai tie būtu izmērāmi un saprotami studentiem un darba devējiem un visiem saprotamai vērtēšanai.

2. Studiju programmas īstenošanas mehānisms nodrošina studiju rezultātu sasniegšanu, ietverot studentcentrētas mācīšanas, mācīšanās un novērtēšanas principus, studējošo prakses (ja piemērojams) organizēšanas nosacījumi un sniegtais atbalsts studējošajiem ir noteikts un integrēts studiju programmas saturā).

Lai gan SPR norādīts, ka kursa aprakstos aprakstīts studējošo patstāvīgā darba organizācijas veids, kursa aprakstos tas neatspoguļojas, kā arī nav skaidri norādīta studiju kursa sasniedzamo rezultātu vērtēšana, vietām, piemēram, SPR 25.lpp., atkārtojas informācija (vienādi paragrāfi).

Kursa aprakstā norādītais, kā vērtēšanas kritēriji, atbilst “prasības kredītpunktu ieguvei”. Nesakrīt Studējošo patstāvīgā darba akadēmisko stundu skaits, piemēram, studiju kursa “Nozartekstu izpratne un tulkošana I (RU-LV) 1.lpp. norādītas 43 akadēmiskās patstāvīgā stundas, savukārt, 2.lpp 86 stundas, tādējādi tiek radīta neizpratne studējošajos. Nav arī skaidri norādīti studiju kursu sasniedzamo rezultātu vērtēšanas kritēriji, tie neraksturo studiju rezultātu sasniegšanas pakāpi.

Būtiski ir uzsvērt, ka studiju kursu aprakstu kvalitāte tiešā veidā ietekmē studentcentrētas mācīšanās principu īstenošanu. Ja kursa aprakstā nav skaidri norādīts, kā tiek vērtēta katra sasniedzamā rezultāta apguve, studējošajam var rasties neskaidrība par to, kāds sniegums tiek sagaidīts un pēc kādiem kritērijiem tas tiks novērtēts. Līdz ar to vērtēšanas sistēma kļūst mazāk caurskatāma un studējošajam ir grūtāk plānot savu mācīšanās procesu. Papildus jānorāda, ka patstāvīgā darba organizācijas nepietiekams apraksts var negatīvi ietekmēt studējošo spēju objektīvi novērtēt savu studiju slodzi. Studentcentrētas mācīšanās kontekstā nav pietiekami norādīt tikai kopējo patstāvīgā darba stundu skaitu - kursa aprakstā būtu jāparāda, kādi konkrēti patstāvīgā darba veidi studējošajam jāveic, kā tie sasaistīti ar kursa sasniedzamajiem rezultātiem un kā tie tiek ņemti vērā vērtēšanā.

No studentu informētības viedokļa īpaši būtiska ir arī Moodle vidē pieejamās informācijas aktualitāte. Vizītes laikā apskatot dažādus Moodle sistēmā ievietotos studiju kursus, nākas secināt, ka tur ievietoti neaktualizēti studiju kursu apraksti. Tā kā Moodle sistēma praktiski ir galvenais studējošo informācijas avots studiju procesā, tajā ievietotajiem kursu aprakstiem, vērtēšanas kritērijiem, termiņiem un mācību materiāliem jābūt pilnībā saskaņotiem ar licencēšanai iesniegtajiem dokumentiem. Vecu vai neaktualizētu kursu aprakstu atrašanās Moodle vidē var radīt risku, ka studējošie saņem savstarpēji atšķirīgu informāciju par kursa prasībām.

3. Augstskolā/ koledžā ir izveidota kvalitātes nodrošināšanas sistēma, kurā noteiktie principi, tiek ievēroti arī licencējamajā studiju programmā, kā arī ievēroti Standartu un vadlīniju kvalitātes nodrošināšanai Eiropas augstākās izglītības telpā (ESG) 1. daļas standarti.

Ventspils Augstskolā ir izveidota visaptveroša kvalitātes nodrošināšanas sistēma, kas balstās uz iekšējiem normatīviem aktiem, izstrādāta arī VeA “Kvalitātes vadības rokasgrāmata”. Studiju programmas īstenošana balstās Ventspils Augstskolas kvalitātes nodrošināšanas politikā. Tā nosaka institucionālos principus, atbildību sadalījumu un kvalitātes ciklisko uzraudzību, nodrošinot, ka studiju programmas tiek plānotas, īstenotas un izvērtētas atbilstoši augstskolas stratēģiskajiem mērķiem un kvalitātes prasībām. Studiju programmas izstrāde, licencēšana un pilnveide tiek īstenota atbilstoši “Nolikums par studiju programmas izstrādes, licencēšanas un pilnveides kārtību VeA”. Šis nolikums nosaka studiju programmas izstrādes posmus, iesaistīto pušu atbildību, saskaņošanas un apstiprināšanas procedūras. Ar licencējamās studiju programmas izstrādes procesu var iepazīties studiju programmas raksturojumā 1.2. nodaļā. Tā atbilst VeA nolikumam.

ESG 1.3. noteiktie studentcentrētās mācīšanās principi tiek nodrošināti, īstenojot studiju kursus saskaņā ar vairākiem iekšējiem normatīvajiem aktiem, tostarp “Nolikums par vispārējām prasībām studiju kursa veidošanā un īstenošanā VeA”, “Nolikums par pārbaudījumu organizēšanas kārtību” u.c. Iepazīstoties ar studiju kursu aprakstiem (SPR 7.pielikums), var secināt, ka katram studiju kursam ir definēti mērķi un sasniedzamie rezultāti, kuru formulējumu nepilnības aprakstītas šī atzinuma III sadaļas 1. un 2.kritērijā. Kursu aprakstos ir iekļauta informācija par patstāvīgā darba organizāciju, tematisko plānojumu, pārbaudījumu formām, kas nodrošina studējošajiem izpratni par studiju kursu prasībām, bet studiju kursu sasniedzamo rezultātu vērtēšanas kritēriji ir jāpārskata un jāformulē atbilstoši prasībām.

Kā liecina studiju programmas raksturojums (27.lpp) un saruna ar docētājiem, studiju procesā tiek izmantotas daudzveidīgas mācību metodes, piem., lekcijas, semināri, individuālie un grupu darbi, bet, kā arī atzīst darba devēji, tā kā studiju programmā nav iekļauta prakse, tad uzsvars jāliek uz praktisku uzdevumu risināšanu. Sarunu laikā gan docētāji, gan studiju programmas vadība uzsvēra, ka studējošajiem tiek nodrošināta atgriezeniskā saite, ko ir samērā viegli veikt, jo studējošo skaits grupās ir neliels. Tāpat arī studējošajiem ir tiesības apstrīdēt vērtējumu, izmantojot noteiktu apelācijas procedūru.

VeA docē augsti kvalificēti docētāji, kā arī nozares profesionāļi. Prasības par mācībspēku kvalitāti tiek nodrošinātas ievērojot “VeA akadēmiskā personāla atlases kārtību” un “Nolikumu par vēlēta akadēmiskā personāla profesionālo pilnveidi”. Docētāji regulāri pilnveido profesionālās kompetences, piedalās pētnieciskajā darbā un projektos, tādējādi nodrošinot studiju procesa kvalitāti un atbilstību nozares tendencēm.

Studiju programmas raksturojuma 8.pielikumā (1.10.p-ts) norādīts, ka licencējamās studiju programmas kvalitāte tiks regulāri izvērtēta augstākās izglītības ārējās kvalitātes nodrošināšanas procesos, kuros piedalās neatkarīgi eksperti, to rekomendācijas un izvērtēšanas rezultāti tiks izmantoti studiju programmas pilnveidei (SPR 8.pielikums).

Daži 8.pielikumā minētie dokumentu atrodami augstskolas mājas lapā, piem., “VeA Kvalitātes vadības rokasgrāmata”, taču daļa dokumentu, piemēram, “Nolikums par pārbaudījumu organizēšanas kārtību un studējošo zināšanu vērtēšanu VeA” ievietoti Moodle sistēmā un nav brīvi pieejami.

4. Studējošie, absolventi, darba devēji un/ vai nozares darba devēju organizācijas un citas nozares organizācijas ir iesaistītas studiju programmas izveidē un iesaiste plānota arī turpmākā programmas pilnveidē (t.s. darbs ar studējošo un darba devēju aptauju rezultātiem).

Studiju programmas izstrādē ir bijuši iesaistītas un pilnveidē ir plānots iesaistīt visas būtiskās ieinteresētās puses: studentus, absolventus, darba devējus un nozares pārstāvjus. SPR norāda (SPR 9., 10.lpp.), ka tiek izmantoti studentu aptauju rezultāti: *“katra semestra noslēgumā studentu aptaujās minētais vērtējums”*. Tiek izmantoti arī absolventu aptauju dati un prakses devēju un darba devēju aptaujas rezultāti. Nozares pārstāvji ir integrēti institucionālajās struktūrās: *“iekļauti TSF Studiju programmu padomes sastāvā... katru gadu tiek iekļauti Valsts pārbaudījumu komisijas sastāvā”*. Studenti ir pārstāvēti lēmēj institūcijās: *“studenti darbojas TSF domē, Studiju padomē un VeA Senātā”*. Tiek nodrošināta vieslekciju un pieredzes apmaiņas sadarbība ar nozares pārstāvjiem, arī konkrētosursos: *“Valodu tehnoloģija un pēcreidīgēšana”*, *“Profesionālā darba organizācija”*.

SPR 3.3. sadaļa skaidri norāda, ka prakse studiju programmā nav paredzēta, kas ir pieļaujams akadēmiskā bakalaura līmenī un atbilst normatīvajām prasībām. Tomēr no studiju kvalitātes un darba tirgus perspektīvas prakses neesamība ir būtisks izaicinājums, jo tulkošanas un valodu pakalpojumu jomā profesionālā pieredze ir nozīmīga, to vizītes laikā uzsvēra un apstiprināja arī darba devēju pārstāvji un VeA dibinātāju (padomes) pārstāvis. Lai gan studiju programmas saturs ir spēcīgs un mūsdienīgs, prakses trūkums var ierobežot studentu iespējas attīstīt praktiskās iemaņas reālā darba vidē. Tāpēc būtu lietderīgi apsvērt brīvprātīgas prakses, projektu sadarbības vai prakses alternatīvu ieviešanu, kas stiprinātu studentu profesionālo sagatavotību un studiju programmas sasaisti ar nozari. Kopumā pieeja ir korekta, bet prakses jautājums ir potenciāls attīstības virziens.

Papildus norādāms, ka studējošo iesaiste būtu vērtējama ne tikai pēc formālas pārstāvniecības lēmēj institūcijās, bet arī pēc tā, vai studējošo sniegtā atgriezeniskā saite rada konkrētas izmaiņas

studiju programmas saturā un īstenošanā. Lai gan SPR norādīts (SPR 10.lpp.), ka tiek izmantoti studentu aptauju rezultāti, būtu nepieciešams skaidrāk aprakstīt, kā šie rezultāti tiek analizēti, kādi lēmumi no tiem izriet un kā studējošie tiek informēti par veiktajām izmaiņām.

Tāpat būtu lietderīgi dokumentēt un publiskot, kādā veidā absolventu un darba devēju aptauju rezultāti ir ietekmējuši tieši licencējamās studiju programmas saturu. Pašreizējā aprakstā ir redzams, ka šādas aptaujas un sadarbības mehānismi pastāv, tomēr būtu vēlams konkrētāk norādīt, kuri studiju kursi, studiju rezultāti vai studiju programmas struktūras elementi ir izveidoti vai pilnveidoti, balstoties uz absolventu un darba devēju ieteikumiem.

Pozitīvi vērtējama nozares pārstāvju iesaiste Studiju programmu padomes darbā, Valsts pārbaudījumu komisijā, vieslekcijās un profesionālās pieredzes apmaiņas formātos. Vienlaikus turpmākajā studiju programmas īstenošanā būtu svarīgi nodrošināt, ka šī iesaiste ir regulāra un dokumentēta, nevis balstīta tikai atsevišķās sadarbības iniciatīvās.

Ņemot vērā, ka studiju programmā nav paredzēta obligāta prakse, darba devēju iesaiste praktiskajos uzdevumos, vieslekcijās, projektos vai noslēguma darbu tematikā kļūst īpaši nozīmīga. Šāda pieeja varētu stiprināt studiju programmas sasaisti ar darba vidi un palīdzēt studējošajiem labāk izprast iegūstamo zināšanu un prasmju praktisko pielietojumu.

Kopumā secināms, ka studējošo, absolventu, darba devēju un nozares pārstāvju iesaiste programmas izveidē ir identificējama un institucionāli paredzēta arī turpmāk. Tomēr iesaistes mehānismu būtu nepieciešams konkretizēt, īpaši attiecībā uz aptauju rezultātu analīzi, turpmāko lēmumu pieņemšanu un informācijas sniegšanu iesaistītajām pusēm par veiktajām izmaiņām.

Secinājumi:

Studiju programmas *“Valodas, saziņa un kultūrvidē”* saturs un īstenošanas mehānisms kopumā atbilst noteiktajam mērķim, uzdevumiem un 6. LKI/EKI līmeņa prasībām, nodrošinot studējošajiem iespēju iegūt bakalaura grādu valodās, saziņā un kultūrvidē. Studiju programma ir strukturēta atbilstoši ECTS sistēmai, ietverot līdzsvarotu obligāto, ierobežotās izvēles un brīvās izvēles daļu, kas nodrošina gan nozares pamatkompetenču apguvi, gan daudzvalodības attīstību. Studiju kursi ir savstarpēji salāgoti un studiju programmas izstrādes procesā iesaistītas visas būtiskās ieinteresētās puses – studenti, absolventi, darba devēji un nozares profesionāļi – kas veicina studiju programmas atbilstību darba tirgus vajadzībām.

Vienlaikus konstatējams, ka studiju rezultātu formulējumi un to vērtēšanas kritēriji nav pietiekami skaidri un izmērāmi. Lai gan normatīvie akti un augstskolas iekšējie noteikumi paredz 10 baļļu vērtēšanas sistēmu, studiju kursu aprakstos nav nodrošināta caurspīdīga sasniedzamo rezultātu vērtēšanas metodika. Sadaļā “Studiju kursa rezultātu vērtēšana” pārsvarā atspoguļotas prasības kredītpunktu iegūšanai, nevis konkrēti, taksonomijās balstīti kritēriji, kas ļautu objektīvi novērtēt studējošo sniegumu.

Studiju programmas saturs atbilst mērķim attīstīt digitālās un mākslīgā intelekta prasmes, tomēr šīs kompetences studiju programmā pārstāvētas ierobežotā apjomā – tikai divos studijuursos. Lai gan digitālās prasmes parādās kā caurviju prasmes, mākslīgā intelekta praktiskā izmantošana tiek aplūkota tikai vienā kursā, kas var būt nepietiekami, ņemot vērā darba devēju pieprasījumu un nozares attīstības tendences.

Ventspils augstskolā ir izveidota visaptveroša kvalitātes nodrošināšanas sistēma, tomēr vairāki būtiski dokumenti nav publiski pieejami, kas ierobežo caurspīdīgumu un ārējo izvērtētāju piekļuvi informācijai, piem., “Nolikums par vēlēta akadēmiskā personāla profesionālo pilnveidi un tās uzskaiti”, “Nolikums par studiju kārtību VeA”, “Nolikums par mobilitātes pasākumu īstenošanu

VeA”, “Nolikums par vispārējām prasībām studiju kursa veidošanā un īstenošanā VeA”, “Nolikums par pārbaudījumu organizēšanas kārtību un studējošo zināšanu vērtēšanu VeA”, u.c. Ventspils Augstskolā Studiju procesu nodrošina kvalificēti docētāji un nozares profesionāļi, kas regulāri pilnveido savas kompetences, un studējošajiem tiek nodrošināta atgriezeniskā saite, ko veicina nelielais grupu lielums.

Stiprās puses:

1. Studiju programmas saturs strukturēts atbilstoši ECTS sistēmai un 6. LKI/EKI līmeņa prasībām. Ir līdzsvarots obligāto, ierobežotās izvēles un brīvās izvēles kursu piedāvājums. Pozitīva sadarbība starp programmas vadību un docētājiem, nodrošinot vienotu izpratni par studiju programmas nepieciešamību, arī mērķi.
2. Kvalitatīva daudzvalodības komponentes īstenošana, nodrošinot iespēju apgūt trīs/piecas svešvalodas.
3. Plaša ieinteresēto pušu iesaiste studiju programmas izstrādē (diskusijās), kā arī nodrošināta atgriezeniskā saite studējošajiem, ko veicina neliels grupu lielums.

Vājās puses:

1. Studiju kursu apraksti neatspoguļo vērtēšanas principu caurskatāmību. Nav skaidri norādīti studiju kursu sasniedzamo rezultātu vērtēšanas kritēriji (10 baļļu sistēmā), tie neraksturo studiju rezultātu sasniegšanas pakāpi, kā arī vērtēšanas sadaļās atspoguļotas prasības kredītpunktu iegūšanai, nevis studiju kursa sasniedzamo rezultātu novērtēšanai.
2. Mākslīgā intelekta un digitālo prasmju apguves kursu apjoms SP vērtējams kā palielināms, ievērojot digitālo rīku attīstības tempus un arī izmantošanas pieprasījuma pieaugumu (kopējās ES tendences).
3. Studentu apgūtās vairāku valodu (pat līdz piecām valodām) prasmes, kompetences ir nepieciešams apliecināt un pārbaudīt reālā darba vidē, t.sk. darba tirgū, praktiskos projektos, brīvprātīgā darbā.
4. Vairāki būtiski dokumenti nav publiski pieejami, kas ierobežo caurspīdīgumu un ārējo izvērtētāju piekļuvi informācijai.

Kritērija novērtējums:

Kritērijs	Novērtējums			
	Izcili	Labi	Viduvēji	Neapmierinoši
1.		X		
2.			X	
3.		X		
4.		X		

Prasības [3] novērtējums:

Prasība	Atbilstība			Pamatojums
Licencējamās studiju programmas saturs un	Atbilst	Daļēji atbilst	Neatbilst	SP saturs kopumā ir veidots atbilstoši darba tirgus

īstenošanas mehānisms atbilst studiju programmas mērķim, uzdevumiem un sasniedzamajiem studiju rezultātiem		X		vajadzībām. SP nav paredzēta prakse, kas akadēmiskā bakalaura līmenī ir normatīvi pieļaujams risinājums, taču no studiju kvalitātes un darba tirgus perspektīvas tas ir būtisks izaicinājums, jo tulkošanas un valodu pakalpojumu jomā profesionālā pieredze ir nozīmīga. Studējošo, absolventu un darba devēju iesaiste studiju programmas izstrādē un pilnveidē ir identificējama un institucionāli paredzēta, tomēr iesaistes mehānismi nav pietiekami konkretizēti. Būtisks izaicinājums ir studiju kursu aprakstu kvalitāte, kas tiešā veidā ietekmē studentcentrētas pieejas principu īstenošanā. Kursu aprakstos nav skaidri norādīti sasniedzamo rezultātu vērtēšanas kritēriji, tie neraksturo studiju rezultātu sasniegšanas pakāpi un norādītie kritēriji faktiski atbilst prasībām kredītpunktu ieguvei. Tāpat arī patstāvīgā darba organizācijas apraksts nav pietiekams, lai studējošie varētu objektīvi plānot savu studiju slodzi, un nav skaidri parādīts, kā patstāvīgais darbs sasaistās ar sasniedzamajiem rezultātiem un vērtēšanu. Pakāpeniski būtu palielināms MI un citu digitālo rīku apguves/izmantošanas kursu apjoms.
--	--	---	--	---

IV. Mācībspēki

Prasība [4]: Akadēmiskā personāla un viesprofesoru, asociēto viesprofesoru, viesdocentu, vieslektoru un viesasistentu kvalifikācija atbilst studiju programmas īstenošanas nosacījumiem un normatīvo aktu prasībām.

1. Studiju programmas īstenošanā iesaistīto mācībspēku atlases kritēriji ir atbilstoši studiju programmas un studiju kursu specifikai.

Saskaņā ar studiju programmas raksturojuma 29.lpp. var secināt, ka studiju programmas

īstenošanā iesaistīto mācībspēku atlase tiek veikta, balstoties uz kompleksiem un normatīvi pamatotiem apsvērumiem, kas nodrošina atbilstību studiju programmas mērķim, studiju kursu specifikai un kvalitātes prasībām, lai gan SPR norādīts spēku zaudējis normatīvais akts - MK noteikumi Nr.662, tā vietā atsaucei jābūt uz aktuālo versiju: *Ministru kabineta 2018.gada 11.septembra noteikumi Nr. 569 "Noteikumi par pedagogiem nepieciešamo izglītību un profesionālo kvalifikāciju un pedagogu profesionālās kompetences pilnveides kārtību"*). Mācībspēku atlases pamatā ir princips - nodrošināt līdzsvaru starp akadēmisko kompetenci un praktisko pieredzi. Studiju programmas specifika nosaka, lai docētājiem būtu ne tikai akadēmiskā pieredze, bet arī faktiska saikne ar nozari, sadarbība ar darba devējiem un profesionālā pieredze nozares iestādēs vai uzņēmumos. Vienlaikus tiek vērtēta mācībspēku spēja veicināt starptautisko sadarbību, kas ir būtiska gan akadēmiskajā darbā, gan pētniecībā. Šāda pieeja nodrošina, ka studiju process ir aktuāls, praksē balstīts un starptautiski orientēts. Atlases procesa kvalitāti nodrošina ne tikai daudzpakāpju lēmumu pieņemšanas sistēma, kurā iesaistīti TSF dekāns, metodiķe, studiju programmu direktori, Studiju nodaļa un Studiju prorektore, bet tā notiek arī vairākos institucionālajos līmeņos, piem., TSF Studiju programmu padomē, VeA studiju padomē, VeA Zinātnes padomē un valsts profesoru padomē. Šāda pieeja nodrošina caurskatāmību, kompetentu izvērtēšanu un atbilstību normatīvajiem aktiem, tostarp prasībai, ka akadēmiskā studiju programmā jābūt iesaistītiem vismaz pieciem augstskolā ievēlētiem profesoriem un asociētiem profesoriem (Augstskolu likums, 55.panta 1.daļas 2.punkts). Detalizēta informācija par studiju programmas īstenošanā iesaistītajiem mācībspēkiem skatāma studiju programmas raksturojuma 9.pielikumā un docētāju CV – 10.pielikumā. Veicot šajos pielikumos norādītās informācijas (SPR 10., 11.pielikums) analīzi, var secināt, ka visi studiju programmas īstenošanā iesaistītie mācībspēki ir atlasīti atbilstoši studiju programmas un studiju kursu specifikai, piem., Dr.Philol. docē studiju kursu “Tekstveide un rediģēšana I un II”, “Juridisko tekstu izpratne un tulkošana”, Dr.Philol. docē studiju kursus “Normatīvā angļu valodas gramatika”, “Valstsmācība kultūras kontekstā”, Dr.Hist. docē studiju kursu “Kultūras vēsture I un II”, utt. (SPR, 9.pielikums). Ekspertu tikšanās laikā ar studiju programmas vadību un mācībspēkiem tika gūts apliecinājums, ka mācībspēku atlases kritēriji ir atbilstoši studiju programmas un studiju kursu specifikai, nodrošinot kvalitatīvu un profesionāli pamatotu studiju procesa īstenošanu.

2. Mācībspēku kvalifikācija nodrošina studiju programmas rezultātu sasniegšanu.

Kā atspoguļo studiju programmas raksturojums (30.-31.lpp.), studiju programmas īstenošanā iesaistīto mācībspēku akadēmiskā un profesionālā pieredze nodrošina studiju programmas rezultātu sasniegšanu.

Studiju programmas īstenošanā iesaistīti pieci VeA ievēlētie profesori vai asociētie profesori, tādējādi izpildot Augstskolu likuma 55.panta 1.daļa 2.punkta prasības. No visiem 22 studiju programmas īstenošanā iesaistītajiem mācībspēkiem 10 ir doktora grāds (45%), pārējiem ir maģistra grāds pārsvarā tādās jomās kā tulkošana un filoloģija. Tas ļauj secināt par studiju programmas īstenošanā iesaistīto mācībspēku kvalifikācijas atbilstību akadēmiskas bakalaura studiju programmas īstenošanā.

Saskaņā ar studiju programmas raksturojumu un tā 11.pielikumā pieejamo informāciju 11 no visiem mācībspēkiem pēdējo sešu gadu laikā ir zinātniskās publikācijas SCOPUS un EBSCO datubāzēs indeksētos izdevumos. To analīze parāda, ka pārsvarā visas publikācijas saistītas ar studiju programmas tematiku un aptver šādas jomas - ekonomika, uzņēmējdarbība, valodniecība un tulkošana u.c.

Līdz ar to var secināt, ka studiju programmā iesaistīto mācībspēku kvalifikācija kopumā ir atbilstoša studiju programmai.

3. Augstskola/koledža nodrošina mācībspēku kvalifikācijas paaugstināšanu un zinātniski pētnieciskās darbības veicināšanu.

Ventspils Augstskolā ir izveidota skaidra sistēma mācībspēku kvalifikācijas paaugstināšanai (*Nolikums par vēlētā akadēmiskā personāla profesionālo pilnveidi un tās uzskaiti Ventspils Augstskolā*, 21.02.2023., lēmums Nr.23-16), nosakot docētājiem obligāto profesionālās pilnveides apjomu — 160 stundas, no kurām vismaz 60 ir kontaktstundas (*“docētājiem līdz ievēlēšanas termiņa beigām jāapgūst profesionālās pilnveides programma 160 stundu apjomā”* (SPR 32.lpp.)). VeA nodrošina plašu profesionālās pilnveides kursu klāstu, t. sk. MI, Moodle, līderība, digitālā vērtēšana, mācību video veidošana, Power BI u. c., izmantojot VeA resursus (Mūžizglītības centrs) un ārējos - vieslektoros, stažēšanos, pētniecības pieredzi (SPR 31.lpp.) un kvalifikācijas atbilstību SP īstenošanas nosacījumiem (zināšanas, prasmes, kompetences: 10.pielikums). Docētāji iesaistās zinātniski pētnieciskajā darbībā (publikāciju saraksts redzams 11.pielikumā), piedalās starptautiskās (SPR 33.lpp.) vasaras skolās, mobilitātēs, konferencēs (Horvātija, Čehija, Portugāle, Vācija, Itālija). Tiek piešķirts akadēmiskais atvaļinājums zinātniskajam darbam — 6 mēneši ik pēc 6 gadiem. Docētāju darbs tiek vērtēts pašnovērtējuma ziņojumos un saskaņā ar vienoto atlīdzības sistēmu.

Secinājumi:

Ventspils Augstskolā ir izveidota strukturēta mācībspēku profesionālās pilnveides sistēma, t.sk. nodrošinot iespēju apgūt kursus “uz vietas VeA telpās” (SPR 32.lpp.), izmantojot gan Ventspils Augstskolas Mūžizglītības centra iespējas, gan ārējas - ekspertu lekcijas, seminārus, t.sk. starptautiski, īpaši pozitīvi vērtējama docētāju iesaiste starptautiskās vasaras skolās, mobilitātēs un stažēšanās uzņēmumos, kas nodrošina programmas sasaisti ar nozares aktualitātēm (gan klātienē, gan attālināti). Prasību ietvars ir skaidri definēts, docētājiem noteikts obligāts pilnveides apjoms.

Profesionālās pilnveides rezultāti tiek tieši integrēti studiju procesā — piemēram, Moodle kursu kvalitātes uzlabojumi, publiskās runas prasmju pārnese studentiem, tālmācības kursu izstrāde. Tas apliecina, ka pilnveide nav formāla, bet reāli ietekmē studiju kvalitāti. Vienlaikus nākotnē būtu lietderīgi stiprināt pētniecības stratēģisko plānošanu un mentoringa atbalstu jauniešiem docētājiem. Kopumā sadaļa demonstrē augstu profesionālo kultūru, pētniecības attīstību un ilgtspējīgu personāla attīstības sistēmu.

Stiprās puses:

1. Plašs profesionālās pilnveides piedāvājums, t. sk. MI rīki, Moodle, digitālā vērtēšana, līderība, mācību video veidošana, Power BI, COIL, arī starptautiska pieredze — vasaras skolas, mobilitātes, starptautiski projekti (*“TSF asociētā profesore piedalījās digitāli humanitāro zinātņu vasaras skolā Horvātijā”*), stažēšanās uzņēmumos ESF projekta ietvaros *AS Cits Medijs un SIA Ventas Bals*; profesionālās pilnveides rezultāti integrēti studiju procesā — piemēram, Moodle kursu kvalitātes uzlabojumi, publiskās runas prasmju pārnese studentiem, tālmācības kursu izstrāde.
2. Studiju procesu nodrošina kvalificēti docētāji un nozares profesionāļi, kuri regulāri pilnveido savu profesionālo kvalifikāciju.

Vājās puses: nav identificētas

Kritērija novērtējums:

Kritērijs	Novērtējums			
	Izcili	Labi	Viduvēji	Neapmierinoši
1.	X			
2.	X			
3.	X			

Prasības [4] novērtējums:

Prasība	Atbilstība			Pamatojums
Akadēmiskā personāla un viesprofesoru, asociēto viesprofesoru, viesdocentu, vieslektoru un viesasistentu kvalifikācija atbilst studiju programmas īstenošanas nosacījumiem un normatīvo aktu prasībām.	Atbilst	Daļēji atbilst	Neatbilst	Akadēmiskā personāla un viesdocētāju kvalifikācija atbilst studiju programmas īstenošanas nosacījumiem un normatīvo aktu prasībām. Mācībspēku sastāvs, kvalifikācija un profesionālā pilnveide nodrošina stabilu, kvalitatīvu un profesionāli pamatotu studiju procesa īstenošanu.
	X			

V. Studiju programmas atbilstība normatīvo aktu prasībām

Prasība [5]: Studiju programma atbilst Augstskolu likuma un citu normatīvo aktu prasībām.

N. p.k.	Prasība	Atbilst	Daļēji atbilst	Neatbilst	Pamatojums
1.	Svītrots atbilstoši grozījumiem Augstskolu likumā				<i>Nav attiecināms.</i>
2.	Dokumenti, kas apliecina, ka augstskola vai koledža studējošajiem nodrošinās iespējas turpināt izglītības ieguvu citā studiju programmā vai citā augstskolā vai koledžā (līgums ar citu		X		VeA ir iesniegusi vienošanos ar Rīgas Tehnisko universitāti (SPR 12.2. pielikums) par studējošo pārņemšanu gadījumā, ja studiju programmas "Valodas, saziņa un kultūrvide" īstenošana tiek pārtraukta. Vienošanās paredz iespēju turpināt studijas RTU akadēmiskā bakalaura studiju

	akreditētu augstskolu vai koledžu), ja studiju programmas īstenošana tiks pārtraukta				programmā "Eiropas valodu un kultūras studijas", pārskaitot atbilstošos kredītpunktus. Vienošanās noslēgta uz nenoteiktu laiku, un abas programmas pieder vienam izglītības klasifikācijas kodam (43237), tādēļ formāli kritērijs tiek izpildīts. Tomēr jāņem vērā, ka licencējamā programma ietver valodu tehnoloģiju un mākslīgā intelekta komponenti, kas RTU programmā nav pārstāvēta, tādēļ saturiskā līdzvērtība nav pilnīga un studējošajiem pāreja uz RTU programmu varētu nozīmēt būtisku studiju satura maiņu. Šī iemesla dēļ kritērijs vērtējams kā daļēji atbilstošs.
3.	Dokuments, kas apliecina, ka augstskola vai koledža studējošajiem garantē zaudējumu kompensāciju, ja studiju programma augstskolas vai koledžas rīcības (darbības vai bezdarbības) dēļ netiek akreditēta vai tiek atņemta studiju programmas licence un studējošais nevēlas turpināt studijas citā studiju programmā		X		VeA ir iesniegusi rektora apliecinājumu par zaudējumu kompensāciju (SPR 12.3.pielikums) studējošajiem gadījumā, ja studiju programma VeA rīcības dēļ netiek akreditēta vai tai tiek atņemta licence. Tomēr apliecinājumā kompensācija formulēta kā "samaksātās studiju maksas atmaksa" un papildus sasaistīta ar situāciju, ja VeA nepiedāvā studējošajam turpināt studijas citā studiju programmā. Normatīvā prasība paredz zaudējumu kompensāciju gadījumā, ja studējošais nevēlas turpināt studijas citā studiju programmā. Tāpēc apliecinājuma formulējums būtu precizējams, neierobežojot kompensācijas tvērumu tikai ar studiju maksas atmaksu un saskaņojot to ar MK noteikumu Nr. 795 prasību.
4.	Mācībspēku kvalifikācija atbilst studiju programmas īstenošanas nosacījumiem un prasībām, kas noteiktas normatīvajos aktos	X			Iesniegtajā mācībspēku sarakstā (SPR 9.pielikums) un Raksturojumā norādīts, ka studiju programmas īstenošanā iesaistīti 22 docētāji, no kuriem daļa ir ievēlēti akadēmiskajos amatos VeA.

	izglītības jomā, tajā skaitā akadēmiskās studiju programmas obligātās daļas un ierobežotās izvēles daļas īstenošanā piedalās vismaz pieci profesori un asociētie profesori kopā, kuri ir ievēlēti akadēmiskajos amatos attiecīgajā augstskolā.				Akadēmiskās bakalaura programmas obligātās un ierobežotās izvēles daļas īstenošanā ir iesaistīti pieci VeA ievēlēti profesori vai asociētie profesori, līdz ar to prasība par vismaz piecu attiecīgajā augstskolā ievēlētu profesoru un asociēto profesoru iesaisti ir izpildīta.
5.	Katram akadēmiskā personāla pārstāvim pēdējo sešu gadu laikā ir publikācijas recenzējamās izdevumos, tai skaitā starptautiskos (ja nostrādāts īsāks laikposms, publikāciju skaits ir proporcionāls nostrādātajam laikam) vai mākslinieciskās jaunrades sasniegumi (piemēram, izstādes, filmas, teātra izrādes un koncertdarbība), vai piecu gadu praktiskā darba stāžs (izņemot stāžu studiju programmas īstenošanā) saskaņā ar Augstskolu likumu	X			Iesniegtie mācībspēku CV un tajos iekļautā informācija par publikācijām apliecina, ka programmas īstenošanā iesaistītajam akadēmiskajam personālam pēdējo sešu gadu laikā ir norādītas publikācijas recenzējamās izdevumos, tostarp starptautiskos izdevumos. Piemēram, SPR 10. pielikumā “VSK mācībspēku CV” norādītas publikācijas mācībspēkiem, kuri nodrošina šādus studiju kursus: “Radošā uzņēmējdarbība un mārketing” - publikācijas par 2017.-2024. gadu, tostarp Scopus indeksētos izdevumos; “Pētījumu metodes” - publikācijas par 2021.-2025. gadu, tostarp Scopus un Web of Science izdevumos; “Terminoloģija un leksikogrāfija” - publikācijas par 2019.-2023. gadu; “Valodu tehnoloģija un pēcreidīgēšana” - publikācijas par 2023.-2025. gadu tulkojumzinātnes un valodu tehnoloģiju jomā. Līdz ar to eksperti secina, ka prasība par akadēmiskā personāla publikācijām recenzējamās izdevumos ir izpildīta. Raksturojumā norādīts, ka gandrīz pusei - 10 no 22 - programmas docētājiem ir doktora grāds, bet praktiski orientētos studiju kursus īsteno mācībspēki ar attiecīgu profesionālo pieredzi.
6.	Augstskolas vai koledžas apliecinājums par studiju	X			Studiju programmu paredzēts īstenot latviešu valodā. Mācībspēku

	programmas īstenošanā iesaistāmo mācībspēku attiecīgo svešvalodu prasmi vismaz B2 līmenī atbilstoši Eiropas Valodas prasmes novērtējuma līmeņiem (līmeņu sadalījums pieejams tīmekļvietnē www.europass.lv), ja studiju programmu vai tās daļu paredzēts īstenot svešvalodā, vai latviešu valodas prasmi normatīvajos aktos noteiktajā līmenī, ja studiju programmu vai tās daļu paredzēts īstenot latviešu valodā un mācībspēks vidējo vai augstāko izglītību nav ieguvis latviešu valodā				sarakstā (SPR 9.pielikums) norādīts, ka visiem docētājiem, kuri īsteno studiju kursus latviešu valodā, latviešu valoda ir dzimtā valoda un/vai valoda, kurā iegūta augstākā izglītība. Tiem docētājiem, kuri īsteno kursus vai kursu daļas svešvalodā, sarakstā un CV norādīts atbilstošs attiecīgās svešvalodas prasmes līmenis.
7.	Studiju programma atbilst valsts akadēmiskās izglītības standartam vai profesionālās augstākās izglītības standartam, ievērojot studiju programmas īstenošanā noteiktās minimālās prasības obligātā civilās aizsardzības kursa saturam un nodarbināto civilās aizsardzības apmācības saturam. Studiju programma/apakšprogramma (ja piemērojams) atbilst Augstskolu likuma 55. panta pirmajā daļā noteiktajām prasībām.	X			Studiju programma ir pirmā cikla akadēmiskā bakalaura studiju programma, kuras apjoms un ilgums atbilst valsts akadēmiskās izglītības standartam: studiju programmas apjoms ir 180 ECTS, īstenošanas ilgums - 3 gadi, studiju veids un forma - pilna laika klātie. Studiju programmas struktūrā paredzēta obligātā daļa, ierobežotās izvēles daļa, brīvās izvēles daļa un bakalaura darba izstrāde. Studiju programmā iekļauts studiju kurss "Civilā aizsardzība un vides ilgtspēja", kas nodrošina obligātā civilās aizsardzības un vides aizsardzības satura apguvi. Minēto apliecina Studiju programmas raksturojuma 1.1. sadaļā ietvertā informācija par studiju programmas mērķi, sasniedzamajiem rezultātiem un programmas atbilstību LKI/EKI 6. līmenim, kā arī Studiju programmas raksturojuma pielikumi par programmas atbilstību valsts

					akadēmiskās izglītības standartam un studiju plānojumu.
8.	Studiju programma/apakšprogrammas (ja piemērojams) atbilst profesiju standartam, kas ir spēkā esošs, vai profesionālās kvalifikācijas prasībām, ja pēc studiju programmas/apakšprogrammas (ja piemērojams) apgūšanas tiek piešķirta profesionālā kvalifikācija				<i>Nav attiecināms.</i>
9.	Studiju kursu apraksti un studiju materiāli ir sagatavoti visās valodās, kurās studiju programma tiek īstenota, un tie atbilst Augstskolu likuma 56. ¹ panta otrajā daļā un 56. ² panta otrajā daļā noteiktajām prasībām		X		Studiju programmu paredzēts īstenot latviešu valodā, un iesniegtie studiju kursu apraksti ir sagatavoti latviešu valodā. Vienlaikus, kā detalizētāk norādīts III. daļas 2. kritērija analīzē, studiju kursu aprakstos konstatēti būtiski precizējami trūkumi, tostarp nepietiekami skaidri formulēti studiju kursu sasniedzamo rezultātu vērtēšanas kritēriji, nepilnīgi aprakstīta studējošo patstāvīgā darba organizācija, kā arī atsevišķos gadījumos konstatētas neatbilstības akadēmisko stundu sadalījumā, kas daļēji atbilst AL 56.1 panta otrajā daļā noteiktajām prasībām.
9.1.	Studiju programma, kuru paredzēts īstenot svešvalodā atbilst Augstskolu likuma 56. panta ceturrtās vai piektās daļas prasībām				<i>Nav attiecināms.</i>
10.	Studiju līguma paraugs atbilst studiju līgumā obligāti ietveramajiem nosacījumiem (tajā skaitā doktorantu studijām par valsts		X		VeA ir iesniegusi studiju līguma paraugu (SPR 12.6.pielikums). Līguma paraugā ir ietverti būtiskākie studiju līgumā iekļaujamie nosacījumi (MK noteikumi Nr. 70), tostarp līguma priekšmets, studiju programmas

	budžeta līdzekļiem, ja piemērojams)				dati, pušu tiesības un pienākumi, studiju maksas un līguma izbeigšanas jautājumi. Vienlaikus līguma paraugā nepieciešams precizēt formulējumu, lai tas nepārprotami attiektos uz licencējamo akadēmiskā bakalaura studiju programmu, nevis profesionālo studiju programmu. Tāpēc pirms programmas īstenošanas līguma paraugs būtu tehniski un saturiski salāgojams ar licencējamās programmas veidu, nosaukumu, grādu, apjomu un īstenošanas nosacījumiem.
11.	Par studiju programmas apgūšanu izsniedzamā diploma paraugs atbilst kārtībai, kādā izsniedz valsts atzītus augstāko izglītību apliecinošus dokumentus	X			VeA ir iesniegusi diploma un diploma pielikuma paraugus (SPR 12.7.pielikums) latviešu un angļu valodā. Diploma pielikumā norādīts studiju programmas līmenis, iegūstamais grāds, studiju rezultāti, studiju programmas saturs un tiesības turpināt studijas otrā cikla maģistra līmeņa programmās. Diploma un diploma pielikuma paraugi kopumā atbilst kārtībai, kādā izsniedz valsts atzītus augstāko izglītību apliecinošus dokumentus (MK noteikumi Nr. 202).
12.	Augstskolā/ koledžā ir izveidota kārtība ārpus formālās izglītības apgūto vai profesionālajā pieredzē iegūto kompetenču un iepriekšējā izglītībā sasniegtu studiju rezultātu atzīšanai	X			VeA ir izveidota kārtība ārpus formālās izglītības apgūto vai profesionālajā pieredzē iegūto kompetenču un iepriekšējā izglītībā sasniegtu studiju rezultātu atzīšanai. Iesniegtais nolikums (SPR 12.8.pielikums) nosaka dokumentu iesniegšanas kārtību, studiju rezultātu atzīšanas komisijas darbību, vērtēšanas kritērijus, lēmuma pieņemšanas kārtību un kredītpunktu piešķiršanu. Šāda kārtība atbilst prasībai, ka augstskolā jābūt noteiktam mehānismam ārpus formālās izglītības un profesionālajā pieredzē iegūto kompetenču atzīšanai.

13.	Prasība [6]: Augstskolas vai koledžas darbībā iepriekšējā gada laikā pirms lēmuma pieņemšanas dienas kompetento iestāžu konstatētie normatīvo aktu pārkāpumi šo iestāžu noteiktajā termiņā ir novērsti	X			Izglītības kvalitātes valsts dienests ir informējis AIC, ka 2025. gadā IKVD Uzraudzības departaments nav konstatējis izglītības jomu reglamentējošo normatīvo aktu pārkāpumus Ventspils Augstskolas darbībā. Līdz ar to nav konstatēti tādi pārkāpumi, kuru novēršana būtu vērtējama šīs prasības ietvaros.
14.	Prasība [7]: Faktisko apstākļu atbilstība augstskolas/ koledžas sniegtajām ziņām	X			Ekspertu vizītes laikā iegūtā informācija kopumā apstiprināja VeA sniegto informāciju par studiju programmas īstenošanas vietu, studiju programmas vadību, iesaistītajiem mācībspēkiem, studiju procesa organizāciju un materiāltechnisko nodrošinājumu. Vienlaikus iesniegtajos dokumentos konstatējami atsevišķi precizējami formulējumi un savstarpējas saskaņošanas jautājumi, jo īpaši attiecībā uz studentu pārņemšanas vienošanās saturu, zaudējumu kompensācijas apliecinājuma formulējumu un studiju līguma parauga salāgošanu ar akadēmiskā bakalaura studiju programmu. Tādēļ faktisko apstākļu un sniegto ziņu atbilstība kopumā ir apstiprināma, taču pirms SKK sēdes nepieciešams precizēt minētos dokumentus.

VI. Novērtējums

I. Studiju programmas atbilstība studiju virzienam

Studiju programmas “Valodas, saziņa un kultūrvide” izveide kopumā ir pamatota un balstīta gan Ventspils Augstskolas stratēģiskajos dokumentos, gan aktuālajās darba tirgus tendencēs, gan ārējo un iekšējo iesaistīto pušu sniegtajās atziņās. Studiju programmas izstrādi veicinājusi arī ilgstoša esošo studiju programmu nemainība un nespēja pilnvērtīgi ieviest akreditācijas ekspertu rekomendācijas profesionālajās studiju programmās, kā arī studentu skaita

samazināšanās, kas radījusi nepieciešamību pēc strukturālas pieejas studiju piedāvājuma pilnveidei.

Pozitīvi vērtējama darba devēju un studējošo iesaiste studiju programmas izstrādē. Darba devēju atsauksmes apliecina sadarbības gatavību un vajadzību pēc speciālistiem ar digitālajām prasmēm, MI un mašintulkošanas pēcreidīgēšanas kompetencēm, valsts valodas zināšanām un saskarsmes prasmēm. 46,7% darba devēju ir gatavi nodrošināt vieslekcijas, 33,3% – iesaistīties projektos. Arī studējošo iesaiste ir regulāra un dokumentēta – 71 students piedalījies aptaujā par studiju programmas nosaukumu, studenti sniedz atgriezenisko saiti, piedalās domē un SPP, un pat iesniedza kolektīvu iesniegumu ar jautājumiem par licencēšanu un kvalifikāciju, kas apliecina augstu iesaistes līmeni.

Vienlaikus pastāv vairāki būtiski izaicinājumi. Eksperti vizītes laikā neguva pārliecību, ka reflektanti skaidri izpratīs savu profesionālo identitāti un potenciālās nodarbinātības jomas pēc studiju programmas absolvēšanas. Studiju programmas mērķis ir pārlietu detalizēts un pārklājas ar uzdevumiem, savukārt sasniedzamie studiju rezultāti nav formulēti atbilstoši izglītības mērķu taksonomijām, kas apgrūtina to izmērāmību un novērtējamību. Papildu neskaidrības rada neatbilstības SPR dokumentā – 4. lappusē minēti 3 SPSR, bet turpmākajā tekstā un 6. pielikumā analizēti 8 SPSR, kas norāda uz dokumentācijas nekonsekvenci.

Svarīgs diskusiju punkts bija prakses neesamība studiju programmā. Lai gan SP izstrādātāji sniedza argumentāciju par prakses neiekļaušanu, darba devēji uzsvēra praktisko iemaņu nozīmi un ieteica izvērtēt prakses integrēšanas iespējas studiju programmas pilnveides procesā, īpaši ņemot vērā tulkošanas un komunikācijas jomu specifiku.

Kopumā secināms, ka studiju programmas izveide ir stratēģiski pamatota un atbilst darba tirgus attīstības virzieniem, tomēr nepieciešama precīzāka mērķu, uzdevumu un studiju rezultātu formulēšana, profesionālās identitātes skaidrāka definēšana, dokumentācijas konsekvence un prakses lomas izvērtēšana. Šo aspektu pilnveide būtiski stiprinātu studiju programmas kvalitāti, caurskatāmību un atbilstību studējošo un darba devēju vajadzībām.

II. Resursi un nodrošinājums

Studiju programmas resursi ir apzināti un pietiekami SP īstenošanai. Finanšu modelis ir detalizēts, caurspīdīgs un balstīts uz apzinātiem finansējuma avotiem: valsts dotāciju, stipendiju finansējumu, mācību maksas ieņēmumiem un pašvaldības piešķirumu. Izdevumi tiek aprēķināti gan centralizēti (25% VeA uzturēšanai), gan fakultātes un studiju programmas līmenī, ņemot vērā studentu skaitu. Studiju programmas kvalitatīvai un finansiāli līdzsvarotai īstenošanai nepieciešami vismaz 45 studenti. Kopumā finanšu bāze ir pietiekama, taču būtu vēlams precizēt ilgtermiņa riska scenārijus un studentu skaita svārstību ietekmi.

Studiju programmas īstenošanai pieejama ļoti moderna, plaša un studiju specifikai atbilstoša materiāltehniskā bāze. Studentiem un docētājiem ir nodrošināta bezmaksas piekļuve profesionālajiem tulkošanas rīkiem (Trados, Phrase, BWX, XTRF), modernām auditorijām, sinhronās tulkošanas aprīkojumam, 10 datorauditorijām un augstas veiktspējas IT infrastruktūrai (10 Gbps tīkls, serveru virtualizācija, 802.11ac Wi-Fi). Pozitīvi vērtējama iekšējā struktūrvienību sadarbība, resursu kopēja izmantošana. VeA telpas ir pilnībā pielāgotas cilvēkiem ar kustību traucējumiem, arī individuālam studentu darbam, mācībām. Bibliotēkas resursi ir studentu vajadzībām piemēroti, ietverot drukāto literatūru, gan audiovizuālos materiālus (~32 600 sējumi, ~800 audiovizuālie materiāli), jaunākās vārdnīcas, periodiku, e-grāmatu lasītājus, klusināto lasītavu un mediatēku), gan piekļuvi būtiskākajām starptautiskajām datubāzēm (EBSCO, Scopus, Science Direct, Web of Science Britannica, Letonika, Lursoft, Periodika.lv, LNB Digitālā bibliotēka u.c.), notiek regulārā literatūras fonda atjaunošana. Telpas ir modernas, piemērotas arī individuālajam un grupu darbam, tiek nodrošināta attālināta

piekļuve resursiem, kas būtiski paplašina studiju iespējas, t.sk. bibliotēkas darba laiks (studentiem piemērots).

Kopumā informatīvā, metodiskā bāze ir stabila, kvalitatīva un atbilstoša studiju programmas īstenošanai, nodrošinot gan akadēmisko, gan tehnoloģisko atbalstu mūsdienīgam studiju procesam. Materiāltehniskā bāze pilnībā atbilst programmas vajadzībām un nodrošina profesionālu studiju vidi.

III. Studiju saturs un īstenošanas mehānisms

Studiju programmas saturs un īstenošanas mehānisms kopumā atbilst noteiktajam mērķim, uzdevumiem un 6. LKI/EKI līmeņa prasībām, nodrošinot studējošajiem iespēju iegūt bakalaura grādu valodās, saziņā un kultūrvidē. Studiju programma ir strukturēta atbilstoši ECTS sistēmai, ietverot līdzsvarotu obligāto, ierobežotās izvēles un brīvās izvēles daļu, kas nodrošina gan nozares pamatkompetenču apguvi, gan daudzvalodības attīstību. Studiju kursi ir savstarpēji salāgoti, un studiju programmas izstrādes procesā iesaistītas visas būtiskās ieinteresētās puses – studenti, absolventi, darba devēji un nozares profesionāļi – kas veicina programmas atbilstību darba tirgus vajadzībām.

Vienlaikus konstatējams, ka studiju rezultātu formulējumi un to vērtēšanas kritēriji nav pietiekami skaidri un izmērāmi. Lai gan normatīvie akti un augstskolas iekšējie noteikumi paredz 10 ballu vērtēšanas sistēmu, studiju kursu aprakstos nav nodrošināta caurspīdīga sasniedzamo rezultātu vērtēšanas metodika. Sadaļā “Studiju kursa rezultātu vērtēšana” pārsvarā atspoguļotas prasības kredītpunktu iegūšanai, nevis konkrēti, taksonomijās balstīti kritēriji, kas ļautu objektīvi novērtēt studējošo sniegumu.

Studiju programmas saturs atbilst mērķim attīstīt digitālās un mākslīgā intelekta prasmes, tomēr šīs kompetences studiju programmā pārstāvētas ierobežotā apjomā – tikai divos studijuursos. Digitālās prasmes parādās kā caurviju prasmes, bet tiešā veidā MI praktiskā izmantošana tiek aplūkota tikai vienā kursā, tas var būt nepietiekami, ņemot vērā darba devēju pieprasījumu un nozares attīstības tendences.

VeA ir izveidota kvalitātes nodrošināšanas sistēma, tomēr nepieciešams izvērtēt - daļu šobrīd publiski nepieejamo dokumentu ievietot publiski pieejamā vietnē, lai uzlabotu informācijas piekļuvi un caurskatāmību.

Studiju procesu nodrošina kvalificēti docētāji un nozares profesionāļi, kas regulāri pilnveido savas kompetences (izmantojot gan iekšējos resursus, gan ārējos ekspertus, vieslektorus), un studējošajiem tiek nodrošināta atgriezeniskā saite, ko veicina nelielais grupu lielums.

IV. Mācībspēki

VeA izveidota pārdomāta, normatīvi pamatota daudzpakāpju mācībspēku atlases sistēma, kas nodrošina studiju procesa kvalitatīvu īstenošanu. Atlases process balstās uz kompleksiem kritērijiem, kas ietver gan akadēmisko kompetenci, gan praktisko pieredzi, tādējādi nodrošinot līdzsvaru starp teorētisko sagatavotību un nozares aktualitātēm. Pozitīvi vērtējama arī mācībspēku spēja un gatavība veicināt starptautisko sadarbību, kas ir nozīmīga gan akadēmiskajā darbā, gan pētniecībā. Atlases process tiek īstenots vairākos institucionālos līmeņos, kas nodrošina caurskatāmību, kompetentu izvērtēšanu un atbilstību normatīvajiem aktiem. Kopumā var secināt, ka VeA ir izveidota kvalitatīva, caurskatāma un normatīvi sakārtota mācībspēku atlases sistēma.

Tāpat arī VeA izveidota strukturēta, pārdomāta un ilgtspējīga akadēmiskā personāla profesionālās pilnveides sistēma, kas balstīta normatīvajos aktos un iekšējos regulējumos. Pozitīvi vērtējams, ka VeA darbojas skaidri definēts Nolikums par vēlētā akadēmiskā personāla profesionālo pilnveidi, kas nosaka obligāto pilnveides apjomu un nodrošina sistemātisku pieeju

personāla attīstībai. Docētājiem tiek nodrošinātas daudzveidīgas profesionālās pilnveides iespējas, gan VeA Mūžizglītības centrā, gan ārējosursos, semināros, ekspertu lekcijās, tostarp starptautiskā mērogā. Īpaši nozīmīga ir docētāju iesaiste starptautiskās vasras skolās, mobilitātēs un stažēšanās uzņēmumos, kas nodrošina ciešu sasaisti ar nozares aktualitātēm. Svarīgi, ka profesionālās pilnveides rezultāti tieši integrējas studiju procesā - tiek uzlabota Moodle kursu kvalitāte, attīstītas tālmācības iespējas u.c. Tas apliecina, ka pilnveide nav formāla prasība, bet gan reāls instruments studiju kvalitātes celšanai.

V. Studiju programmas atbilstība normatīvo aktu prasībām

Pamatojoties uz iesniegtajiem dokumentiem un vizītē iegūto informāciju, studiju programma kopumā atbilst Augstskolu likuma un citu normatīvo aktu prasībām, kas attiecas uz pirmā cikla akadēmiskā bakalaura studiju programmas licencēšanu. Studiju programmas pamatparametri - līmenis, ilgums, apjoms, īstenošanas forma, valoda, grāds, uzņemšanas prasības un studiju satura struktūra - kopumā ir saskaņoti ar normatīvo regulējumu. Tomēr atsevišķi studentu tiesību aizsardzības un līgumiskie dokumenti ir precizējami, lai tie pilnībā un nepārprotami atbilstu MK noteikumu Nr. 795 un Augstskolu likuma prasībām.

Konstatētie trūkumi ir novēršami līdz Studiju kvalitātes komisijas sēdei, tāpēc tie neliecina par būtisku neatbilstību, bet pamato prasības vērtējumu "daļēji atbilst".

VII. Rekomendācijas

Eksperti rekomendē **licencēt** pirmā cikla (akadēmisko bakalaura) studiju programmu “Valodas, saziņa un kultūrvidē”.

Īstermiņa rekomendācijas, kuras jāizpilda līdz Studiju Kvalitātes komisijas sēdei, kurā pieņems lēmumu par studiju programmas licencēšanu:

1. Precizēt studiju programmas mērķi, lai tas būtu konceptuāls, skaidri formulēts un uz nākotni vērsts, kas nosaka studiju programmas stratēģisko ievirzi.
2. Pārskatīt un precizēt SPSR struktūru, izmantojot kādu no izglītības mērķu taksonomijām, lai nodrošinātu, ka studiju programmas sasniegtie rezultāti ir skaidri, izmērāmi, savstarpēji nepārklājas un ir sasaistīti ar darba tirgus vajadzībām. Tādējādi arī nodrošinot lielāku pārskatāmību un skaidru sasaisti ar darba tirgus vajadzībām (ieteikums izmantot https://www.lu.lv/fileadmin/user_upload/LU.LV/www.lu.lv/Studijas/Docetaju_pedagogiska_izausgme/Studiju_Rokasgramata_2020.pdf).
3. Pārskatīt un koriģēt visu studiju kursu aprakstos norādītās akadēmiskās stundas ņemot vērā, ka 1 ECTS atbilst 11 kontaktstundām un 14 patstāvīgā darba stundām.
4. Publicēt visus ar kvalitātes nodrošināšanu saistītos dokumentus VeA mājas lapā, lai tie būtu pieejami ārējiem izvērtētājiem.
5. Precizēt rektora apliecinājumu par zaudējumu kompensāciju (SPR 12.3. pielikums) tā, lai kompensācijas tvērums netiktu ierobežots tikai ar studiju maksas atmaksu un formulējums pilnībā atbilstu MK noteikumu Nr. 795 prasībai.
6. Salāgot studiju līguma paraugu (SPR 12.6. pielikums) ar licencējamās studiju programmas veidu, nosaukumu, grādu un īstenošanas nosacījumiem, nodrošinot, ka tas nepārprotami attiecas uz akadēmiskā bakalaura studiju programmu.

Īstermiņa rekomendācijas, kuras jāizpilda līdz studiju programmas īstenošanas uzsākšanai:

1. Ievietot Moodle sistēmā aktualizētus studiju kursu aprakstus.
2. Revidēt un regulāri atjaunot studiju kursu aprakstos norādītos izmantotos avotus/literatūru - iekļaut jaunākos pieejamos resursus.
3. Izvērtēt un nodrošināt, ka studiju programmas īstenošanas pārtraukšanas gadījumā studējošajiem pieejamā pārņemošā studiju programma ir saturiski līdzvērtīga licencējamajai studiju programmai.

Ilgtermiņa rekomendācijas līdz nākamajai novērtēšanai:

1. Izskatīt iespēju integrēt praksi studiju programmas saturā.
2. Reizi gadā, pirms studiju kursu aprakstu aktualizācijas, sasaucot studiju programmas padomi, pārskatīt studiju programmas saturu atbilstoši MI, valodu tehnoloģiju, lokalizācijas un digitālās komunikācijas attīstības tendencēm, pamatojoties uz darba

tirgus pieprasījumu, vajadzībām, attīstību, dokumentējot veiktās izmaiņas un to pamatojumu.

3. Stiprināt darba devēju iesaisti studiju programmas pilnveidē, izveidojot regulāru konsultatīvu sadarbības mehānismu ar valodu pakalpojumu, publiskās pārvaldes, pašvaldību, starptautisko organizāciju un komunikācijas nozares pārstāvjiem.
4. Izvērtēt absolventa profila skaidrību darba tirgū, pēc pirmajiem studiju programmas īstenošanas gadiem analizējot studentu, absolventu un darba devēju atgriezenisko saiti par to, vai studiju programmas saturs nodrošina skaidru un darba tirgū saprotamu profesionālo pozicionējumu.
5. Skaidrāk aprakstīt kā studiju kursu novērtējumu rezultāti tiek analizēti un kādi lēmumi tiek pieņemti balstoties uz tiem. Papildus - kā par šīm izmaiņām tiek informēti studējošie.
6. Precizēt, kā absolventu un darba devēju aptauju rezultāti ir izmantoti licencējamās studiju programmas satura izstrādē, norādot konkrētus studiju kursus, studiju rezultātus vai programmas struktūras elementus, kas izveidoti vai pilnveidoti, balstoties uz absolventu un darba devēju ieteikumiem.

VIII. Prasību vērtējumu kopsavilkums

	Prasības	Atbilst	Daļēji atbilst	Neatbilst
P1	Studiju programma atbilst studiju virzienam, kurā to plānots iekļaut		X	
P2	Studiju bāze, informatīvā bāze (tai skaitā bibliotēka), finansiālā bāze un materiāltehniskā bāze atbilst studiju programmas īstenošanas nosacījumiem	X		
P3	Licencējamās studiju programmas saturs un īstenošanas mehānisms atbilst mērķim, uzdevumiem un sasniedzamajiem studiju rezultātiem		X	
P4	Akadēmiskā personāla un viesprofesoru, asociēto viesprofesoru, viesdocentu, vieslektoru un viesasistentu kvalifikācija atbilst studiju programmas īstenošanas nosacījumiem un normatīvo aktu prasībām	X		
P5	Studiju programma atbilst Augstskolu likuma un citu normatīvo aktu prasībām		X	
P6	Augstskolas/ koledžas darbībā iepriekšējā gada laikā pirms lēmuma pieņemšanas dienas kompetento iestāžu konstatētie normatīvo aktu pārkāpumi šo iestāžu noteiktajā termiņā ir novērsti	X		
P7	Faktiskie apstākļi atbilst augstskolas/ koledžas norādītajām ziņām	X		